

БЮДЖЕТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Із змінами і доповненнями, внесеними

законами України

від 6 березня 2003 року N 599-IV, ОВУ, 2003 р., N 14, ст. 605,

від 10 липня 2003 року N 1086-IV, ОВУ, 2003 р., N 33, ст. 1773

(зміни, внесені пунктами 11, 12, 13 розділу I Закону України

від 10 липня 2003 року N 1086-IV, набрали чинності з 1 січня 2004 року),

від 11 вересня 2003 року N 1158-IV, ОВУ, 2003 р., N 41, ст. 2156,

від 27 листопада 2003 року N 1344-IV, ОВУ, 2003 р., N 49, ст. 2552,

від 27 листопада 2003 року N 1349-IV, ОВУ, 2003 р., N 52, ст. 2743

від 4 березня 2004 року N 1577-IV, ОВУ, 2004 р., N 13, ст. 876,

(зміни до цього Кодексу, внесені Законом України від 4 березня 2004 року N 1577-IV,

зупинено на 2005 рік у зв'язку із зупиненням дії Закону України від 4 березня 2004 року N 1577-IV

згідно із законами України від 23 грудня 2004 року N 2285-IV,

від 25 березня 2005 року N 2505-IV,

на 2006 рік - згідно із Законом України від 20 грудня 2005 року N 3235-IV,

на 2007 рік - згідно із Законом України від 19 грудня 2006 року N 489-V,

втратили чинність у зв'язку з втратою чинності Законом України

від 4 березня 2004 року N 1577-IV згідно із Законом України від 28 грудня 2007 року N 107-VI)

від 17 червня 2004 року N 1801-IV, ОВУ, 2004 р., N 27, ст. 1758,

від 14 грудня 2004 року N 2229-IV, ОВУ, 2005 р., N 1, ст. 2,

від 16 грудня 2004 року N 2264-IV, ОВУ, 2005 р., N 2, ст. 60,

від 23 грудня 2004 року N 2285-IV, ОВУ, 2004 р., N 52, ст. 3431,

від 25 березня 2005 року N 2505-IV, ОВУ, 2005 р., N 13, ст. 662,

від 17 листопада 2005 року N 3108-IV, ОВУ, 2005 р., N 49, ст. 3048,

від 15 грудня 2005 року N 3200-IV, ОВУ, 2006 р., N 1, ст. 5,

від 20 грудня 2005 року N 3235-IV, ОВУ, 2005 р., N 52, ст. 3251,

від 19 грудня 2006 року N 489-V, ОВУ, 2007 р., N 52, ст. 3477 ,

від 28 грудня 2007 року N 107-VI, ОВУ, 2008 р., N 1, ст. 1

(зміни, внесені Законом України від 28 грудня 2007 року N 107-VI,
діють по 31 грудня 2008 року,
зміни, внесені пунктом 47 розділу II Закону України
від 28 грудня 2007 року N 107-VI,
визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними),
згідно з Рішенням Конституційного Суду України
від 22 травня 2008 року N 10-рп/2008),
від 3 червня 2008 року N 309-VI, ОВУ, 2008 р., N 40, ст. 1321,
від 24 вересня 2008 року N 586-VI, ОВУ, 2008 р., N 79, ст. 2652
(зміни, внесені Законом України від 24 вересня 2008 року N 586-VI,
набрали чинності з 17 листопада 2008 року),
від 31 жовтня 2008 року N 639-VI, ОВУ, 2008 р., N 84, ст. 2809,
від 25 грудня 2008 року N 800-VI, ОВУ, 2009 р., N 1, ст. 10,
від 5 березня 2009 року N 1075-VI, ОВУ, 2009 р., N 23, ст. 726,
від 16 квітня 2009 року N 1275-VI, ОВУ, 2009 р., N 40, ст. 1345,
від 7 липня 2010 року N 2453-VI, ОВУ, 2010 р., N 55/1, ст. 1900
(зміни, внесені підпунктом 1 підпункту 3.5 пункту 3 розділу XII Закону України
від 7 липня 2010 року N 2453-VI щодо визначення головних розпорядників коштів
Державного бюджету України, вводяться в дію з 1 січня 2011 року),
від 9 липня 2010 року N 2478-VI, ОВУ, 2010 р., N 55, ст. 1843

Кодекс втратив чинність

(згідно з Бюджетним кодексом України

від 8 липня 2010 року N 2456-VI)

(Зміни, передбачені Законом України від 13 січня 2005 року N 2350-IV, внесені не будуть у зв'язку з втратою чинності Законом України від 13 січня 2005 року N 2350-IV згідно із Законом України від 28 грудня 2007 року N 107-VI)

Окремим положенням цього Кодексу дано офіційне тлумачення

<http://yurist-online.org/>

(згідно з Рішенням Конституційного Суду України

від 13 січня 2009 року N 1-рп/2009)

Цим Кодексом визначаються засади бюджетної системи України, її структура, принципи, правові засади функціонування, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та відповідальність за порушення бюджетного законодавства.

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Глава 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Відносини, що регулюються Бюджетним кодексом України

1. Бюджетним кодексом України регулюються відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів та розгляду звітів про їх виконання, а також контролю за виконанням Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Стаття 2. Визначення основних термінів

1. У цьому Кодексі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) бюджет - план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду;

2) бюджети місцевого самоврядування - бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань;

<http://yurist-online.org/>

- 3) бюджетна класифікація - єдине систематизоване згрупування доходів, видатків (в тому числі кредитування за вирахуванням погашення) та фінансування бюджету за ознаками економічної сутності, функціональної діяльності, організаційного устрою та іншими ознаками відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів;
- 4) бюджетна програма - систематизований перелік заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети та завдань, виконання яких пропонує та здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій;
- 5) бюджетна система України - сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права;
- 6) бюджетна установа - орган, установа чи організація, визначена Конституцією України, а також установа чи організація, створена у встановленому порядку органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим чи органами місцевого самоврядування, яка повністю утримується за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевих бюджетів. Бюджетні установи є неприбутковими;
- 7) бюджетне асигнування - повноваження, надане розпоряднику бюджетних коштів відповідно до бюджетного призначення на взяття бюджетного зобов'язання та здійснення платежів з конкретною метою в процесі виконання бюджету;
- 8) бюджетне зобов'язання - будь-яке здійснене відповідно до бюджетного асигнування розміщення замовлення, укладення договору, придбання товару, послуги чи здійснення інших аналогічних операцій протягом бюджетного періоду, згідно з якими необхідно здійснити платежі протягом цього ж періоду або у майбутньому;
- 9) бюджетне призначення - повноваження, надане головному розпоряднику бюджетних коштів цим Кодексом, законом про Державний бюджет України або рішенням про місцевий бюджет, що має кількісні та часові обмеження та дозволяє надавати бюджетні асигнування;
- 10) бюджетний запит - документ, підготовлений розпорядником бюджетних коштів, що містить пропозиції з відповідними обґрунтуваннями щодо обсягу бюджетних коштів, необхідних для його діяльності на наступний бюджетний період;

11) бюджетний процес - регламентована норма права діяльність, пов'язана із складанням, розглядом, затвердженням бюджетів, їх виконанням і контролем за їх виконанням, розглядом звітів про виконання бюджетів, що складають бюджетну систему України;

12) бюджетний розпис - документ, в якому встановлюється розподіл доходів та фінансування бюджету, бюджетних асигнувань головним розпорядникам бюджетних коштів по певних періодах року відповідно до бюджетної класифікації;

13) видатки бюджету - кошти, що спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом, за винятком коштів на погашення основної суми боргу та повернення надміру сплачених до бюджету сум;

14) витрати бюджету - видатки бюджету та кошти на погашення основної суми боргу;

15) головні розпорядники бюджетних коштів - бюджетні установи в особі їх керівників, які відповідно до статті 22 цього Кодексу отримують повноваження шляхом встановлення бюджетних призначень;

16) державний борг (борг Автономної Республіки Крим чи борг місцевого самоврядування) - загальна сума заборгованості держави (Автономної Республіки Крим чи місцевого самоврядування), яка складається з усіх випущених і непогашених боргових зобов'язань держави (Автономної Республіки Крим чи місцевого самоврядування), включаючи боргові зобов'язання держави (Автономної Республіки Крим чи міських рад), що вступають в дію в результаті виданих гарантій за кредитами, або зобов'язань, що виникають на підставі законодавства або договору;

17) дефіцит бюджету - перевищення видатків бюджету над його доходами;

18) дотація вирівнювання - міжбюджетний трансферт на вирівнювання доходної спроможності бюджету, який його отримує;

19) доходи бюджету - усі податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, дарунки, гранти);

20) закон про Державний бюджет України - закон, який затверджує повноваження органам державної влади здійснювати виконання Державного бюджету України протягом бюджетного періоду;

20) залишок бюджетних коштів - обсяг коштів на рахунках відповідного бюджету та розпорядників коштів цього бюджету на кінець дня;

21) запозичення - операції, пов'язані з отриманням бюджетом коштів на умовах повернення, платності та строковості, в результаті яких виникають зобов'язання держави, Автономної Республіки Крим чи місцевого самоврядування перед кредиторами;

22) кредитування за вирахуванням погашення - операції, пов'язані з наданням коштів з бюджету на умовах повернення, платності та строковості, в результаті яких з'являються зобов'язання перед бюджетом, та операції, пов'язані з поверненням цих коштів до бюджету;

23) кошик доходів бюджетів місцевого самоврядування - податки і збори (обов'язкові платежі), що закріплені цим Кодексом на постійній основі за бюджетами місцевого самоврядування та враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів;

24) коефіцієнт вирівнювання - коефіцієнт, що застосовується при розрахунку обсягу дотації вирівнювання та коштів, що передаються до Державного бюджету України з місцевих бюджетів, з метою зміцнення доходної бази бюджетів місцевого самоврядування;

25) міжбюджетні трансферти - кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого;

26) місцеві бюджети - бюджет Автономної Республіки Крим, обласні, районні бюджети, бюджети районів у містах та бюджети місцевого самоврядування;

27) місцевий фінансовий орган - установа, що відповідно до законодавства України здійснює функції по складанню, виконанню місцевих бюджетів, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету. Для цілей цього Кодексу Міністерство фінансів Автономної Республіки Крим віднесено до місцевих фінансових органів;

28) надходження до бюджету - доходи бюджету та кошти, залучені в результаті взяття боргових зобов'язань органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим або органами місцевого самоврядування;

29) фінансовий норматив бюджетної забезпеченості - гарантований державою в межах наявних бюджетних ресурсів рівень фінансового забезпечення повноважень Ради міністрів Автономної

Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та виконавчих органів місцевого самоврядування, що використовується для визначення обсягу міжбюджетних трансфертів;

30) органи стягнення - податкові, митні та інші державні органи, яким відповідно до закону надано право стягнення до бюджету податків, зборів (обов'язкових платежів) та інших надходжень;

31) платіж - погашення зобов'язання, що виникло в поточному або попередніх бюджетних періодах;

32) повноваження на майбутні бюджетні зобов'язання - повноваження на взяття бюджетного зобов'язання здійснювати платежі в бюджетному періоді, що настає після закінчення поточного бюджетного періоду;

33) проект бюджету - проект плану формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, що здійснюються органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду, який є невід'ємною частиною проекту закону про державний бюджет або проекту рішення відповідної ради про місцевий бюджет;

34) профіцит бюджету - перевищення доходів бюджету над його видатками;

35) рішення про місцевий бюджет - нормативно-правовий акт Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи відповідної ради, виданий в установленому законодавством України порядку, що містить затверджені повноваження відповідно Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевій державній адміністрації або виконавчому органу місцевого самоврядування здійснювати виконання місцевого бюджету протягом бюджетного періоду;

36) розпорядники бюджетних коштів - бюджетні установи в особі їх керівників, уповноважені на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення видатків з бюджету;

37) субвенції - міжбюджетні трансферти для використання на певну мету в порядку, визначеному тим органом, який прийняв рішення про надання субвенції;

38) фінансування бюджету - надходження та витрати у зв'язку із зміною обсягу боргу, а також зміною залишку готівкових коштів по бюджету, які використовуються для покриття різниці між доходами і видатками бюджету.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

Стаття 3. Бюджетний період

1. Бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему, становить один календарний рік, який починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року. Неприйняття Верховною Радою України закону про Державний бюджет України до 1 січня не є підставою для встановлення іншого бюджетного періоду.

2. Відповідно до Конституції України бюджетний період для Державного бюджету України за особливих обставин може бути іншим, ніж передбачено частиною першою цієї статті.

3. Особливими обставинами, за яких Державний бюджет України може бути прийнято на інший, ніж передбачено частиною першою цієї статті, бюджетний період, є:

1) введення воєнного стану;

2) оголошення надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях;

3) оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації, необхідність усунення природних чи техногенних катастроф.

4. У разі прийняття Державного бюджету України на інший, ніж передбачено частиною першою цієї статті, бюджетний період місцеві бюджети можуть бути прийняті на такий же період.

Стаття 4. Склад бюджетного законодавства

1. Нормативно-правовими актами, що регулюють бюджетні відносини в Україні, є:

1) Конституція України;

2) цей Кодекс;

3) закон про Державний бюджет України;

4) інші закони, що регулюють бюджетні правовідносини, передбачені статтею 1 цього Кодексу;

5) нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, прийняті на підставі і на виконання цього Кодексу та інших законів України, передбачених пунктами 3 та 4 частини першої цієї статті;

6) нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади, прийняті на підставі і на виконання цього Кодексу, інших законів України та нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, передбачених пунктами 3, 4 та 5 частини першої цієї статті;

7) рішення органів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, прийняті відповідно до цього Кодексу, нормативно-правових актів, передбачених пунктами 3, 4, 5 і 6 частини першої цієї статті.

2. При здійсненні бюджетного процесу в Україні положення нормативно-правових актів застосовуються лише в частині, в якій вони не суперечать положенням Конституції України, цього Кодексу та закону про Державний бюджет України.

3. Якщо міжнародним договором України, поданим на ратифікацію, встановлено інші положення, ніж у відповідних нормах бюджетного законодавства України, такі положення приймаються окремими законами про внесення змін до відповідних законів і розглядаються Верховною Радою України одночасно з ратифікацією міжнародного договору України, яким такі положення передбачені.

4. Розгляд законопроектів, які впливають на доходну чи видаткову частину бюджетів, здійснюється за особливою процедурою, що визначається статтею 27 цього Кодексу.

Глава 2. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ЇЇ ПРИНЦИПИ

Стаття 5. Структура бюджетної системи України

1. Бюджетна система України складається з державного бюджету та місцевих бюджетів.
2. Бюджетами місцевого самоврядування визнаються бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань.
3. Місцевими бюджетами визнаються бюджет Автономної Республіки Крим, обласні, районні бюджети, бюджети районів у містах та бюджети місцевого самоврядування.

Стаття 6. Зведений бюджет

1. Зведений бюджет є сукупністю показників бюджетів, що використовуються для аналізу і прогнозування економічного і соціального розвитку держави.
2. Зведений бюджет України включає показники Державного бюджету України, зведеного бюджету Автономної Республіки Крим та зведених бюджетів областей та міст Києва і Севастополя.
3. Зведений бюджет Автономної Республіки Крим включає показники бюджету Автономної Республіки Крим, зведених бюджетів її районів та бюджетів міст республіканського значення.
4. Зведений бюджет області включає показники обласного бюджету, зведених бюджетів районів і бюджетів міст обласного значення цієї області.
5. Зведений бюджет району включає показники районних бюджетів, бюджетів міст районного значення, селищних та сільських бюджетів цього району.
6. Зведений бюджет міста з районним поділом включає показники міського бюджету та бюджетів районів, що входять до його складу. У разі, коли місту або району у місті адміністративно підпорядковані інші міста, селища чи села, зведений бюджет міста або району в місті включає показники бюджетів цих міст, селищ та сіл.

Стаття 7. Принципи бюджетної системи України

1. Бюджетна система України ґрунтується на таких принципах:

1) принцип єдності бюджетної системи України - єдність бюджетної системи України забезпечується єдиною правовою базою, єдиною грошовою системою, єдиним регулюванням бюджетних відносин, єдиною бюджетною класифікацією, єдністю порядку виконання бюджетів та ведення бухгалтерського обліку і звітності;

2) принцип збалансованості - повноваження на здійснення витрат бюджету повинні відповідати обсягу надходжень до бюджету на відповідний бюджетний період;

3) принцип самостійності - Державний бюджет України та місцеві бюджети є самостійними. Держава коштами державного бюджету не несе відповідальності за бюджетні зобов'язання органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування. Органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування коштами відповідних бюджетів не несуть відповідальності за бюджетні зобов'язання одне одного, а також за бюджетні зобов'язання держави. Самостійність бюджетів забезпечується закріпленням за ними відповідних джерел доходів, правом відповідних органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування на визначення напрямів використання коштів відповідно до законодавства України, правом Верховної Ради Автономної Республіки Крим та відповідних рад самостійно і незалежно одне від одного розглядати та затверджувати відповідні бюджети;

4) принцип повноти - до складу бюджетів підлягають включенню всі надходження до бюджетів та витрати бюджетів, що здійснюються відповідно до нормативно-правових актів органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування;

5) принцип обґрунтованості - бюджет формується на реалістичних макропоказниках економічного і соціального розвитку держави та розрахунках надходжень до бюджету і витрат бюджету, що здійснюються відповідно до затверджених методик та правил;

6) принцип ефективності - при складанні та виконанні бюджетів усі учасники бюджетного процесу мають прагнути досягнення запланованих цілей при залученні мінімального обсягу бюджетних коштів та досягнення максимального результату при використанні визначеного бюджетом обсягу коштів;

7) принцип субсидіарності - розподіл видів видатків між державним бюджетом та місцевими бюджетами, а також між місцевими бюджетами повинен ґрунтуватися на максимально можливому наближенні надання суспільних послуг до їх безпосереднього споживача;

8) принцип цільового використання бюджетних коштів - бюджетні кошти використовуються тільки на цілі, визначені бюджетними призначеннями;

9) принцип справедливості і неупередженості - бюджетна система України будується на засадах справедливого і неупередженого розподілу суспільного багатства між громадянами і територіальними громадами;

10) принцип публічності та прозорості - Державний бюджет України та місцеві бюджети затверджуються, а рішення щодо звіту про їх виконання приймаються відповідно Верховною Радою України, Верховною Радою Автономної Республіки Крим та відповідними радами;

11) принцип відповідальності учасників бюджетного процесу - кожен учасник бюджетного процесу несе відповідальність за свої дії або бездіяльність на кожній стадії бюджетного процесу.

Стаття 8. Бюджетна класифікація

1. Бюджетна класифікація України застосовується для здійснення контролю за фінансовою діяльністю органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, інших розпорядників бюджетних коштів, проведення необхідного аналізу в розрізі доходів, а також організаційних, функціональних та економічних категорій видатків, забезпечення загальнодержавної і міжнародної порівнянності бюджетних показників.

2. З метою досягнення цілісності бюджетних категорій доходів і видатків та для забезпечення взаємозв'язку між функціональними призначеннями і економічним характером видатків бюджету Міністр фінансів України затверджує бюджетну класифікацію, а також зміни до неї та інформує про це в обов'язковому порядку Верховну Раду України.

3. Бюджетна класифікація має такі складові частини:

1) класифікація доходів бюджету;

2) класифікація видатків (у тому числі кредитування за вирахуванням погашення) бюджету;

3) класифікація фінансування бюджету;

4) класифікація боргу.

Стаття 9. Класифікація доходів бюджету

<http://yurist-online.org/>

1. Доходи бюджету класифікуються за такими розділами:

- 1) податкові надходження;
- 2) неподаткові надходження;
- 3) доходи від операцій з капіталом;
- 4) трансферти.

2. Податковими надходженнями визнаються передбачені податковими законами України загальнодержавні і місцеві податки, збори та інші обов'язкові платежі.

3. Неподатковими надходженнями визнаються:

- 1) доходи від власності та підприємницької діяльності;
- 2) адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу;
- 3) надходження від штрафів та фінансових санкцій;
- 4) інші неподаткові надходження.

4. Трансферти - це кошти, одержані від інших органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, інших держав або міжнародних організацій на безоплатній та безповоротній основі.

Стаття 10. Класифікація видатків бюджету

1. Видатки бюджету класифікуються за:

<http://yurist-online.org/>

1) функціями, з виконанням яких пов'язані видатки (функціональна класифікація видатків);

2) економічною характеристикою операцій, при проведенні яких здійснюються ці видатки (економічна класифікація видатків);

3) ознакою головного розпорядника бюджетних коштів (відомча класифікація видатків);

4) за бюджетними програмами (програмна класифікація видатків).

2. Функціональна класифікація видатків має такі рівні деталізації:

1) розділи, в яких визначаються видатки бюджетів на здійснення відповідно загальних функцій держави, Автономної Республіки Крим чи місцевого самоврядування;

2) підрозділи та групи, в яких конкретизуються напрями спрямування бюджетних коштів на здійснення відповідно функцій держави, Автономної Республіки Крим чи місцевого самоврядування.

3. За економічною класифікацією видатки бюджету поділяються на поточні видатки, капітальні видатки та кредитування за вирахуванням погашення, склад яких визначається Міністром фінансів України.

4. Відомча класифікація видатків бюджету визначає перелік головних розпорядників бюджетних коштів. На її основі Державне казначейство України та місцеві фінансові органи ведуть реєстр усіх розпорядників бюджетних коштів.

5. Програмна класифікація видатків бюджету застосовується при формуванні бюджету за програмно-цільовим методом.

Стаття 11. Класифікація фінансування бюджету

1. Класифікація фінансування бюджету визначає джерела отримання фінансових ресурсів, необхідних для покриття дефіциту бюджету, і напрями витрачання фінансових ресурсів, що

<http://yurist-online.org/>

утворилися в результаті перевищення доходів бюджету над його видатками (до цієї категорії належать платежі з погашення основної суми боргу).

2. Класифікація фінансування бюджету здійснюється за такими ознаками:

1) фінансування за типом кредитора - за категоріями кредиторів або власників боргових зобов'язань;

2) фінансування за типом боргового зобов'язання - за засобами, що використовуються для фінансування дефіциту або профіциту.

Стаття 12. Класифікація боргу

1. Класифікація боргу систематизує інформацію про всі боргові зобов'язання держави, Автономної Республіки Крим, місцевого самоврядування.

2. Борг класифікується за типом кредитора та за типом боргового зобов'язання.

Стаття 13. Складові частини бюджету

1. Бюджет може складатися із загального та спеціального фондів.

2. Загальний фонд бюджету включає:

1) всі доходи бюджету, крім тих, що призначені для зарахування до спеціального фонду;

2) всі видатки бюджету за рахунок надходжень до загального фонду бюджету;

3) фінансування загального фонду бюджету.

3. Спеціальний фонд бюджету включає:

- 1) бюджетні призначення на видатки за рахунок конкретно визначених джерел надходжень;
- 2) гранти або дарунки (у вартісному обрахунку), одержані розпорядниками бюджетних коштів на конкретну мету;
- 3) різницю між доходами і видатками спеціального фонду бюджету.
4. Розподіл бюджету на загальний та спеціальний фонди визначається законом про Державний бюджет України. Джерела формування спеціального фонду визначаються виключно законами України.
5. Підставою для рішення відповідної ради про створення спеціального фонду у складі місцевого бюджету може бути виключно закон про Державний бюджет України.
6. Передача коштів між загальним та спеціальним фондами бюджету дозволяється тільки в межах бюджетних призначень шляхом внесення змін до закону про Державний бюджет України чи рішення відповідної ради.
7. Платежі за рахунок спеціального фонду здійснюються в межах коштів, що надійшли до цього фонду на відповідну мету.
8. Створення позабюджетних фондів органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування та іншими бюджетними установами не допускається.

Глава 3. ЗАПОЗИЧЕННЯ

Стаття 14. Дефіцит та профіцит бюджету

1. Прийняття Державного бюджету України або місцевих бюджетів на відповідний бюджетний період з дефіцитом дозволяється у разі наявності обґрунтованих джерел фінансування дефіциту відповідного бюджету з урахуванням особливостей, визначених статтею 72 цього Кодексу.

2. Профіцит бюджету затверджується виключно з метою погашення основної суми боргу та на забезпечення збереження розміру оборотної касової готівки.

(Із змінами і доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

Стаття 14 1. Залишок бюджетних коштів

1. Оборотна касова готівка - частина залишку коштів загального фонду відповідного бюджету, яка формується на початок планового бюджетного періоду з метою покриття тимчасових касових розривів.

2. Збереження розміру оборотної касової готівки на кінець бюджетного періоду має бути обов'язковим.

3. Оборотна касова готівка встановлюється у розмірі не більше 2 відсотків планових видатків загального фонду бюджету і затверджується відповідно у законі про Державний бюджет України та рішенні про місцевий бюджет.

4. Різниця між залишком коштів загального фонду бюджету та оборотною касовою готівкою на кінець бюджетного періоду складає вільний залишок бюджетних коштів, який не підлягає вилученню й використовується на проведення видатків згідно з рішенням відповідної ради.

(Доповнено статтею 14 1 згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

Стаття 15. Джерела фінансування дефіциту бюджету

1. Джерелами фінансування дефіциту бюджетів є державні внутрішні та зовнішні запозичення, внутрішні запозичення органів влади Автономної Республіки Крим, внутрішні та зовнішні запозичення органів місцевого самоврядування, а також вільний залишок бюджетних коштів із дотриманням умов, визначених цим Кодексом.

2. Кабінет Міністрів України може брати позики в межах, визначених законом про Державний бюджет України. Запозичення не використовуються для забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків держави, за винятком випадків, коли це необхідно для збереження загальної економічної рівноваги.

3. Міністр фінансів України з урахуванням вимог частини другої цієї статті з метою економії коштів та ефективності їх використання має право вибрати кредитора, вид позики і валюту запозичення.

4. Витрати на погашення зобов'язань із боргу здійснюються відповідно до кредитних угод, а також нормативно-правових актів, за якими виникають державні боргові зобов'язання та боргові зобов'язання Автономної Республіки Крим чи місцевого самоврядування, незалежно від обсягу коштів, передбачених на цю мету в законі про Державний бюджет України або рішенні про місцевий бюджет.

5. Якщо витрати на обслуговування та погашення державного боргу перевищать обсяг коштів, передбачений в законі про Державний бюджет України на таку мету, Міністр фінансів України невідкладно інформує про це Кабінет Міністрів України. Кабінет Міністрів України невідкладно інформує про очікуване перевищення таких витрат Верховну Раду України та подає у двотижневий термін пропозиції про внесення змін до закону про Державний бюджет України.

6. Емісійні кошти Національного банку України не можуть бути джерелом фінансування дефіциту Державного бюджету України.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

Стаття 16. Право на здійснення запозичень

1. Право на здійснення державних внутрішніх та зовнішніх запозичень у межах і на умовах, передбачених законом про Державний бюджет України, належить державі в особі Міністра фінансів України за дорученням Кабінету Міністрів України.

2. Виключно Верховна Рада Автономної Республіки Крим та міські ради мають право здійснювати внутрішні запозичення (за винятком випадків, передбачених статтею 73 цього Кодексу). Зовнішні запозичення можуть здійснювати лише міські ради міст з чисельністю населення понад вісімсот тисяч мешканців за офіційними даними державної статистики на час ухвалення рішення про здійснення запозичень.

<http://yurist-online.org/>

Стаття 17. Гарантії щодо виконання боргових зобов'язань

1. Кабінет Міністрів України в особі Міністра фінансів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим в особі Міністра фінансів Автономної Республіки Крим та міські ради в особі керівників їх виконавчих органів можуть надавати гарантії щодо виконання боргових зобов'язань суб'єктам виключно у межах повноважень, встановлених відповідно законом про Державний бюджет України чи рішенням про місцевий бюджет.

2. Гарантії надаються лише на умовах платності, строковості, майнового забезпечення та зустрічних гарантій, отриманих від інших суб'єктів.

3. Платежі, пов'язані з виконанням гарантійних зобов'язань, належать до платежів по боргу.

4. У разі невиконання юридичними особами своїх зобов'язань щодо погашення та обслуговування наданих на умовах повернення кредитів, залучених державою або під державні гарантії, інших гарантованих державою зобов'язань, та стягнення заборгованості перед Державним бюджетом України з наданих підприємствам і організаціям позичок із державного бюджету, позичок, наданих за рахунок коштів, залучених державою або під державні гарантії, плати за користування цими позичками органи стягнення застосовують механізм стягнення цієї заборгованості у порядку, передбаченому законом для стягнення не внесених у строк податків і неподаткових платежів, включаючи погашення такої заборгованості за рахунок майна боржників.

Стаття 18. Граничний обсяг боргу

1. Граничний обсяг внутрішнього та зовнішнього державного боргу, боргу Автономної Республіки Крим чи місцевого самоврядування, граничний обсяг надання гарантій встановлюється на кожний бюджетний період відповідно законом про Державний бюджет України чи рішенням про місцевий бюджет.

2. Величина основної суми державного боргу не повинна перевищувати 60 відсотків фактичного річного обсягу валового внутрішнього продукту України.

3. У разі перевищення граничної величини, визначеної частиною другою цієї статті, Кабінет Міністрів України зобов'язаний вжити заходів для приведення цієї величини у відповідність з положеннями цього Кодексу.

Глава 4. БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС ТА ЙОГО УЧАСНИКИ

Стаття 19. Стадії бюджетного процесу

1. Стадіями бюджетного процесу визнаються:

- 1) складання проектів бюджетів;
- 2) розгляд та прийняття закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети;
- 3) виконання бюджету, в тому числі у разі необхідності внесення змін до закону про Державний бюджет України, рішення про місцеві бюджети;
- 4) підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього.

2. На всіх стадіях бюджетного процесу здійснюються фінансовий контроль і аудит та оцінка ефективності використання бюджетних коштів.

Стаття 20. Учасники бюджетного процесу та їх повноваження

1. Учасниками бюджетного процесу є органи та посадові особи, які наділені бюджетними повноваженнями.

2. Бюджетними повноваженнями визнаються права і обов'язки учасників бюджетних правовідносин.

Стаття 21. Розпорядники бюджетних коштів

1. Для здійснення програм та заходів, які проводяться за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

<http://yurist-online.org/>

2. Кошти бюджету, які отримують фізичні особи та юридичні особи, що не мають статусу бюджетної установи (одержувачі бюджетних коштів), надаються їм лише через розпорядника бюджетних коштів.

3. Бюджетна установа не має права здійснювати запозичення у будь-якій формі або надавати за рахунок бюджетних коштів позички юридичним та фізичним особам, крім випадків, передбачених законом про Державний бюджет України.

Стаття 22. Головні розпорядники бюджетних коштів та їх основні функції

1. Головними розпорядниками бюджетних коштів можуть бути виключно:

1) за бюджетними призначеннями, передбаченими законом про Державний бюджет України, - органи, уповноважені відповідно Верховною Радою України, Президентом України, Кабінетом Міністрів України забезпечувати їх діяльність, в особі їх керівників, а також міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Конституційний Суд України, суди загальної юрисдикції, Державна судова адміністрація України; установи та організації, які визначені Конституцією України або входять до складу Кабінету Міністрів України, а також спеціально уповноважені законом органи на здійснення розвідувальної діяльності, Національна академія наук України, Українська академія аграрних наук, Академія медичних наук України, Академія педагогічних наук України, Академія правових наук України, Академія мистецтв України, в особі їх керівників;

2) за бюджетними призначеннями, передбаченими бюджетом Автономної Республіки Крим, - уповноважені юридичні особи (бюджетні установи), що забезпечують діяльність Верховної Ради Автономної Республіки Крим та Ради міністрів Автономної Республіки Крим, а також міністерства та інші органи влади Автономної Республіки Крим в особі їх керівників;

3) за бюджетними призначеннями, передбаченими іншими місцевими бюджетами, - керівники місцевих державних адміністрацій, виконавчих органів рад та їх секретаріатів, керівники головних управлінь, управлінь, відділів та інших самостійних структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, виконавчих органів рад.

2. Головні розпорядники коштів Державного бюджету України визначаються відповідно до пункту 1 частини першої цієї статті та затверджуються законом про Державний бюджет України шляхом встановлення їм бюджетних призначень.

3. Головні розпорядники коштів місцевих бюджетів визначаються рішенням про місцевий бюджет із дотриманням умов, визначених пунктами 2 і 3 частини першої цієї статті.

4. Головний розпорядник бюджетних коштів:

1) розробляє план своєї діяльності відповідно до завдань та функцій, визначених нормативно-правовими актами, виходячи з необхідності досягнення конкретних результатів за рахунок бюджетних коштів;

2) розробляє на підставі плану діяльності проект кошторису та бюджетні запити і подає їх Міністерству фінансів України чи місцевому фінансовому органу;

3) отримує бюджетні призначення шляхом їх затвердження у законі про Державний бюджет України чи рішенні про місцевий бюджет, доводить у встановленому порядку до розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня (одержувачів бюджетних коштів) відомості про обсяги асигнувань, забезпечує управління бюджетними асигнуваннями;

4) затверджує кошториси розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня, якщо інше не передбачене законодавством;

5) здійснює внутрішній контроль за повнотою надходжень, отриманих розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів, і витрачанням ними бюджетних коштів;

6) одержує звіти про використання коштів від розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів і аналізує ефективність використання ними бюджетних коштів.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

законами України від 06.03.2003 р. N 599-IV,

від 15.12.2005 р. N 3200-IV,

від 07.07.2010 р. N 2453-VI,

зміни, внесені Законом України від 07.07.2010 р. N 2453-VI

щодо визначення головних розпорядників коштів

Державного бюджету України, вводяться в дію з 1 січня 2011 року)

Стаття 23. Бюджетні призначення

1. Будь-які бюджетні зобов'язання та платежі з бюджету можна здійснювати лише за наявності відповідного бюджетного призначення.
2. Бюджетні призначення встановлюються законом про Державний бюджет України чи рішенням про місцевий бюджет у порядку, визначеному цим Кодексом.
3. Якщо в процесі виконання бюджету зміна обставин вимагає менших асигнувань головним розпорядникам бюджетних коштів, Міністр фінансів України (керівник місцевого фінансового органу) приймає рішення про приведення у відповідність бюджетного призначення Державного бюджету України (місцевого бюджету). Кабінет Міністрів України (Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцева державна адміністрація, виконавчий орган відповідної ради) у двотижневий термін подає до Верховної Ради України (Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної ради) у встановленому порядку пропозиції про приведення у відповідність бюджетних призначень Державного бюджету України (місцевого бюджету).
4. Витрати спеціального фонду бюджету мають постійне бюджетне призначення, яке дає право провадити їх виключно в межах і за рахунок відповідних надходжень до спеціального фонду згідно з законодавством, якщо законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет) не встановлено інше.
5. Пропозиції про внесення змін до бюджетних призначень подаються та розглядаються у порядку, встановленому для подання пропозицій до проекту бюджету. Видатки відповідно до внесених у бюджетні призначення змін здійснюються лише після набрання чинності відповідним законом (рішенням відповідної ради), яким внесено такі зміни. Інші зміни розмірів і мети та обмеження в часі бюджетних призначень провадяться лише за наявності в законі про Державний бюджет України (рішенні про місцевий бюджет) відповідного положення.
6. Якщо після прийняття закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет) відповідальність за виконання функцій або надання послуг, на які затверджено бюджетне призначення, передається відповідно до законодавства від одного головного розпорядника бюджетних коштів іншому головному розпоряднику бюджетних коштів, дія бюджетного призначення не припиняється і застосовується в порядку, встановленому законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет), для виконання тих самих функцій чи послуг іншим головним розпорядником бюджетних коштів, якому це доручено. У цьому випадку Міністерство фінансів України (місцевий фінансовий орган) повідомляє Кабінет Міністрів України (Раду міністрів Автономної Республіки Крим, місцеву державну адміністрацію, виконавчий орган відповідної ради) та Верховну Раду України (Верховну Раду Автономної Республіки Крим, відповідну раду) про такі зміни в двотижневий термін.

7. Усі бюджетні призначення втрачають чинність після закінчення бюджетного періоду, за винятком тих випадків, коли окремим законом передбачені багаторічні бюджетні призначення.

Стаття 24. Резервний фонд бюджету

1. Резервний фонд бюджету формується для здійснення непередбачених видатків, що не мають постійного характеру і не могли бути передбачені при складанні проекту бюджету. Порядок використання коштів з резервного фонду бюджету визначається Кабінетом Міністрів України.
2. Рішення про виділення коштів з резервного фонду бюджету приймаються відповідно Кабінетом Міністрів України, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями та виконавчими органами місцевого самоврядування.
3. Резервний фонд бюджету не може перевищувати одного відсотка обсягу видатків загального фонду відповідного бюджету.
4. Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та виконавчі органи місцевого самоврядування щомісячно звітують відповідно перед Верховною Радою України, Верховною Радою Автономної Республіки Крим та відповідною радою про витрачання коштів резервного фонду відповідного бюджету.
5. У Державному бюджеті України резервний фонд передбачається обов'язково. Рішення щодо необхідності створення резервного фонду місцевого бюджету приймає відповідна рада.

Стаття 25. Безспірне списання коштів бюджету

1. Державне казначейство України здійснює безспірне списання коштів з рахунків, на яких обліковуються кошти Державного бюджету України та місцевих бюджетів, за рішенням, яке було прийняте державним органом, що відповідно до закону має право на його застосування.
2. У разі списання коштів з реєстраційних рахунків бюджетних установ, з вини яких виникли відповідні зобов'язання, протягом місяця з часу проведення такої операції розпорядники бюджетних коштів повинні впорядкувати свої зобов'язання з урахуванням безспірного списання коштів і привести їх у відповідність з бюджетними призначеннями на відповідний бюджетний період. При цьому безспірне списання коштів з рахунків, на яких обліковуються кошти Державного бюджету України та місцевих бюджетів, в рахунок погашення зобов'язань таких бюджетних установ не допускається.

Стаття 26. Аудит та фінансовий контроль

1. Внутрішній фінансовий контроль, який здійснюється на всіх стадіях бюджетного процесу, повинен забезпечувати:

1) постійну оцінку достатності та відповідності діяльності бюджетної установи вимогам внутрішнього фінансового контролю;

2) оцінку діяльності на відповідність результатів встановленим завданням та планам;

3) інформування безпосередньо керівника бюджетної установи про результати кожної перевірки (оцінки, розслідування, вивчення чи ревізії), проведеної підрозділом внутрішнього фінансового контролю.

2. Керівник бюджетної установи відповідає за організацію ефективної системи внутрішнього контролю за фінансовою та господарською діяльністю цієї установи з урахуванням:

1) положень цього Кодексу та інших нормативно-правових актів;

2) вимог цілеспрямованого, ефективного і економного управління функціями кожного структурного підрозділу, правильного розмежування функціональних обов'язків;

3) правил бухгалтерського обліку та контролю щодо активів, пасивів, доходів та видатків бюджетної установи;

4) забезпечення відповідності діяльності бюджетної установи вимогам внутрішнього фінансового контролю.

3. Розпорядники бюджетних коштів несуть відповідальність за організацію і стан внутрішнього фінансового контролю та аудиту як у своїх закладах, так і в підвідомчих бюджетних установах.

4. Зовнішній контроль та аудит фінансової та господарської діяльності бюджетних установ здійснюються Рахунковою палатою - в частині контролю за використанням коштів Державного

бюджету України, Головним контрольно-ревізійним управлінням України - відповідно до його повноважень, визначених законом.

Стаття 27. Порядок подання та розгляду законопроектів, які впливають на доходну чи видаткову частину бюджетів

1. Кожен законопроект, внесений до Верховної Ради України, протягом семи днів подається до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету для проведення експертизи щодо його впливу на доходну та/або видаткову частину бюджетів та виконання закону про Державний бюджет України у поточному бюджетному періоді.

2. Протягом двох тижнів, якщо Верховною Радою України не визначено інший термін, Комітет Верховної Ради України з питань бюджету забезпечує підготовку експертного висновку щодо впливу відповідного законопроектів на доходну та/або видаткову частину бюджетів. До проектів законів, набрання чинності якими в поточному чи наступному бюджетних періодах призведе до збільшення видатків або скорочення доходів бюджету, суб'єктом законодавчої ініціативи додаються пропозиції про видатки, які належить скоротити, та/або пропозиції про джерела додаткових доходів для покриття збільшення видатків. Жодна з таких змін не повинна призвести до збільшення державного боргу і державних гарантій, розмір яких встановлений законом про Державний бюджет України. При цьому:

1) законопроекти, які згідно з експертним висновком та рішенням Комітету Верховної Ради України з питань бюджету не впливають на доходну та/або видаткову частину бюджетів, вносяться до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради України для їх розгляду у загальному порядку, встановленому Регламентом Верховної Ради України;

2) законопроекти, які згідно з експертним висновком та відповідним рішенням Комітету Верховної Ради України з питань бюджету впливають на доходну чи видаткову частину бюджетів, протягом трьох днів передаються Міністерству фінансів України для експертного висновку щодо визначення вартісної величини впливу законопроектів на доходну чи видаткову частину бюджетів та для пропозицій щодо доцільності їх прийняття, можливості та терміну набрання ними чинності. Міністерство фінансів України у двотижневий термін готує експертний висновок та пропозиції до законопроектів і передає Комітету Верховної Ради України з питань бюджету для підготовки висновків щодо доцільності їх прийняття Верховною Радою України і термінів набрання ними чинності.

3. Закони України, які впливають на формування доходної чи видаткової частини бюджетів, повинні бути офіційно оприлюднені до 15 серпня року, що передує плановому. В іншому разі норми відповідних законів, що впливають на формування доходної та/або видаткової частини бюджетів, застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, наступного за плановим, крім випадків, передбачених Законом України "Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва".

<http://yurist-online.org/>

(Із доповненнями, внесеними згідно із
Законом України від 25.12.2008 р. N 800-VI)

Стаття 28. Доступність інформації про бюджет

1. Інформація про бюджет повинна бути оприлюднена. Міністерство фінансів України забезпечує доступність для публікації:

- 1) проекту закону про державний бюджет;
- 2) закону про Державний бюджет України на відповідний період з додатками, що є його невід'ємною частиною;
- 3) інформації про виконання Державного бюджету України за підсумками кварталу та року;
- 4) інформації про показники виконання зведеного бюджету України;
- 5) іншої інформації про виконання Державного бюджету України.

2. Проект закону про державний бюджет підлягає обов'язковій публікації в газеті "Урядовий кур'єр" не пізніше ніж через сім днів після його подання Верховній Раді України.

3. Верховна Рада Автономної Республіки Крим та Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування забезпечують публікацію інформації про місцеві бюджети, в тому числі рішень про місцевий бюджет та періодичних звітів про їх виконання. Рішення про місцевий бюджет повинно бути оприлюднене не пізніше десяти днів з дня його прийняття.

4. Інформація про виконання Державного бюджету України та місцевих бюджетів (крім бюджетів сіл і селищ) підлягає обов'язковій публікації не пізніше 1 березня року, що наступає за роком звіту: Державного бюджету України - в газетах "Голос України" та "Урядовий кур'єр"; місцевих бюджетів - у газетах, визначених відповідними радами.

Міністерство фінансів України до 20 березня за участю Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Рахункової палати здійснює публічне представлення звіту про виконання Державного бюджету України за попередній рік у розрізі економічної класифікації видатків. Інформація про час і місце публічного представлення публікується разом із звітом про виконання Державного бюджету України.

Головні розпорядники коштів Державного бюджету України здійснюють публічне представлення звітів про витрачання бюджетних коштів у розрізі економічної класифікації видатків до 15 квітня.

Рішення про час і місце представлення звітів визначається рішенням Кабінету Міністрів України, яке підлягає публікації в газеті "Урядовий кур'єр". Головні розпорядники бюджетних коштів зобов'язані додавати до звітів розшифрування (деталізацію) витрат за статтями, які перевищують 5 млн. гривень (крім заробітної плати з нарахуваннями на неї та комунальних платежів).

Публічне представлення звітів (в розрізі економічної класифікації видатків) про виконання місцевих бюджетів (крім бюджетів сіл і селищ) здійснюється до 20 березня. Інформація про час і місце публічного представлення звітів публікується разом із звітом про виконання відповідних бюджетів. До звітів додається розшифрування (деталізація) витрат за статтями, розмір яких перевищує (крім заробітної плати з нарахуваннями на неї та комунальних платежів): для бюджету міста Києва - 2 млн. гривень; для бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів, бюджету міста Севастополя - 1 млн. гривень; для бюджетів міст, районів - 500 тис. гривень.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Розділ II

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ

Глава 5. ДОХОДИ І ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 29. Склад доходів Державного бюджету України

1. Доходи Державного бюджету України включають:

1) доходи (за винятком тих, що згідно з статтями 64, 66 та 69 цього Кодексу закріплені за місцевими бюджетами), що отримуються відповідно до законодавства про податки, збори і обов'язкові платежі та Закону України "Про основи соціальної захищеності інвалідів", а також від плати за послуги, що надаються бюджетними установами, які утримуються за рахунок Державного бюджету України, та інших визначених законодавством джерел, включаючи кошти від продажу активів, що належать державі або підприємствам, установам та організаціям, а також проценти і дивіденди, нараховані на частку майна, що належить державі в майні господарських товариств;

2) гранти і дарунки у вартісному обрахунку;

3) міжбюджетні трансферти з місцевих бюджетів;

4) 50 відсотків надходження адміністративних штрафів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, що накладаються уповноваженими органами (посадовими особами).

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 24.09.2008 р. N 586-VI)

Стаття 30. Склад видатків Державного бюджету України

1. Видатки Державного бюджету України включають бюджетні призначення, встановлені законом про Державний бюджет України на конкретні цілі, що пов'язані з реалізацією державних програм, перелік яких визначено статтею 87 цього Кодексу.

Стаття 31. Таємні видатки

1. Державний бюджет України має містити пояснення всіх видатків, за винятком видатків, що пов'язані з державною таємницею (таємних видатків).

2. Таємні видатки, передбачені на діяльність органів державної влади, в інтересах національної безпеки включаються до Державного бюджету України без деталізації.
3. Контроль за проведенням таємних видатків здійснюється Рахунковою палатою та Міністерством фінансів України у порядку, визначеному Верховною Радою України.
4. Звіти про проведені таємні видатки розглядаються Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету, Комітетом Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, Комітетом Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, Комітетом Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони.
5. Окремі звіти про проведені таємні видатки розглядаються Верховною Радою України на закритому засіданні.

Глава 6. СКЛАДАННЯ ПРОЕКТУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 32. Організаційні засади складання проекту Державного бюджету України

1. Кабінет Міністрів України розробляє проект закону про Державний бюджет України.
2. Міністр фінансів України відповідає за складання проекту закону про Державний бюджет України, визначає основні організаційно-методичні засади бюджетного планування, які використовуються для підготовки бюджетних запитів і розроблення пропозицій проекту Державного бюджету України.
3. Міністр фінансів України на підставі основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на наступний бюджетний період та аналізу виконання бюджету у поточному бюджетному періоді визначає загальний рівень доходів та видатків бюджету і дає оцінку обсягу фінансування бюджету для складання пропозицій проекту Державного бюджету України.

Стаття 33. Визначення Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період

1. Не пізніше 1 червня або першого наступного за цією датою дня пленарних засідань Верховної Ради України у Верховній Раді України відбуваються парламентські слухання з питань бюджетної

політики на наступний бюджетний період. З доповіддю про Основні напрями бюджетної політики на наступний бюджетний період виступає Прем'єр-міністр України або за його дорученням Міністр фінансів України.

2. Кабінет Міністрів України подає до Верховної Ради України проект Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період не пізніше, ніж за чотири робочих дні до початку проведення парламентських слухань з питань бюджетної політики на наступний бюджетний період.

3. Проект Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період містить пропозиції Кабінету Міністрів України щодо:

- 1) граничного розміру дефіциту (профіциту) Державного бюджету України у відсотках до прогнозного річного обсягу валового внутрішнього продукту;
- 2) частки прогнозного річного обсягу валового внутрішнього продукту, що перерозподіляється через зведений бюджет України;
- 3) граничного обсягу державного боргу та його структури;
- 4) обґрунтувань і розрахунків питомої ваги обсягу міжбюджетних трансфертів у видатках Державного бюджету України і коефіцієнта вирівнювання для місцевих бюджетів;
- 5) питомої ваги капітальних вкладень у видатках Державного бюджету України та пріоритетних напрямів їх використання;
- 6) взаємовідносин Державного бюджету України з місцевими бюджетами в наступному бюджетному періоді;
- 7) змін до законодавства, прийняття яких є необхідним для реалізації бюджетної політики держави;
- 8) переліку головних розпорядників коштів Державного бюджету України;
- 9) захищених статей видатків бюджету;

10) обґрунтування необхідності поділу бюджету на загальний та спеціальний фонди;

11) встановлення розміру мінімальної заробітної плати та рівня забезпечення прожиткового мінімуму на плановий бюджетний період.

4. Проект Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період ґрунтується на прогнозних макропоказниках економічного і соціального розвитку України на наступний бюджетний період із зазначенням показників обсягу валового внутрішнього продукту, індексів споживчих та гуртових цін, прогнозованого офіційного обмінного курсу гривні у середньому за рік та на кінець року, прогнозованого рівня безробіття.

5. Національний банк України до 15 вересня року, що передує плановому, подає до Верховної Ради України Основні засади грошово-кредитної політики на наступний бюджетний період.

Національний банк України подає до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України до 15 березня року, що передує плановому, прогнозні монетарні показники на наступний рік та до 1 квітня року, що передує плановому, - відомості про частину прогнозованого прибутку до розподілу поточного року, яка підлягатиме перерахуванню до Державного бюджету України, для включення до проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік.

6. За результатами парламентських слухань Верховна Рада України приймає постанову про схвалення або взяття до відома Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період. Зазначена постанова може містити пропозиції Верховної Ради України до проекту Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період виключно з питань, визначених частиною третьою цієї статті, в тому числі відповідні доручення Кабінету Міністрів України.

(Із змінами і доповненнями, внесеними згідно із

законами України від 10.07.2003 р. N 1086-IV,

від 09.07.2010 р. N 2478-VI)

Стаття 34. Інструкції з підготовки бюджетних запитів

1. Для підготовки пропозицій проекту Державного бюджету України Міністерство фінансів України розробляє і доводить до головних розпорядників бюджетних коштів інструкції щодо підготовки бюджетних запитів.

<http://yurist-online.org/>

2. Інструкції щодо підготовки бюджетних запитів можуть запроваджувати організаційні, фінансові та інші обмеження, яких зобов'язані дотримуватися усі розпорядники бюджетних коштів у процесі підготовки бюджетних запитів.

Стаття 35. Розроблення бюджетного запиту

1. Головні розпорядники бюджетних коштів організують розроблення бюджетних запитів для подання Міністерству фінансів України в терміни та порядку, встановлені Міністерством фінансів України.

2. Головні розпорядники бюджетних коштів несуть відповідальність за своєчасність, достовірність та зміст поданих Міністерству фінансів України бюджетних запитів, які мають містити всю інформацію, необхідну для аналізу показників проекту Державного бюджету України, згідно з вимогами Міністерства фінансів України.

Стаття 36. Аналіз бюджетних запитів і розробка пропозицій проекту Державного бюджету України

1. Міністерство фінансів України на будь-якому етапі складання і розгляду проекту Державного бюджету України проводить аналіз бюджетного запиту, поданого головним розпорядником бюджетних коштів, з точки зору його відповідності меті, пріоритетності, а також ефективності використання бюджетних коштів. На основі результатів аналізу Міністр фінансів України приймає рішення про включення бюджетного запиту до пропозиції проекту Державного бюджету України перед поданням його на розгляд Кабінету Міністрів України.

2. На основі аналізу бюджетних запитів, що подаються відповідно до статті 35 цього Кодексу, Міністерство фінансів України готує проект закону про Державний бюджет України.

3. Міністерство фінансів України в період підготовки пропозицій проекту Державного бюджету України розглядає та вживає заходів щодо усунення розбіжностей з головними розпорядниками бюджетних коштів. У разі, коли узгодження не досягнуто, Міністерство фінансів України додає свій висновок з неузгоджених питань до зазначених пропозицій, які подаються Кабінету Міністрів України.

Стаття 37. Схвалення Кабінетом Міністрів України проекту закону про Державний бюджет України

1. Міністерство фінансів України подає проект закону про Державний бюджет України Кабінету Міністрів України для розгляду, а також вносить пропозиції щодо термінів і порядку розгляду цього проекту в Кабінеті Міністрів України.

2. Кабінет Міністрів України приймає постанову щодо схвалення проекту закону про Державний бюджет України та подає його разом з відповідними матеріалами Верховній Раді України не пізніше 15 вересня року, що передує плановому.

Стаття 38. Проект закону про Державний бюджет України та матеріали, що до нього додаються

1. Разом з проектом закону про Державний бюджет України, схваленим Кабінетом Міністрів України, подаються:

1) пояснювальна записка до проекту закону про Державний бюджет України, яка повинна містити:

а) інформацію про економічне становище держави та основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку України на наступний бюджетний період, покладені в основу проекту Державного бюджету України;

б) оцінку надходжень доходів та інших коштів (позик), що пропонуються для забезпечення фінансовими ресурсами витрат бюджету;

в) пояснення до основних положень проекту Державного бюджету України та проекту закону про Державний бюджет України, включаючи аналіз пропонованих обсягів видатків на виконання функцій, програм у розрізі територій. Обґрунтування включають бюджетні показники за попередній, поточний, наступний бюджетні періоди в розрізі класифікації видатків бюджету;

г) інформацію щодо врахування Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період та пропозицій Верховної Ради України до них, якщо вони були прийняті Верховною Радою України відповідно до частини шостої статті 33 цього Кодексу;

г) аналітичні дані, розрахунки з обґрунтуваннями особливостей міжбюджетних взаємовідносин, а саме:

детальні розрахунки прогнозного загального обсягу доходів та видатків, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів між державним бюджетом та місцевими бюджетами, за видами доходів та за функціями;

базові показники та результати обрахунку індексів відносної податкоспроможності в розрізі місцевих бюджетів;

детальний розрахунок розміру фінансового нормативу бюджетної забезпеченості по функціях та видах місцевих бюджетів;

детальний розрахунок коригуючих коефіцієнтів та коефіцієнту вирівнювання;

розрахунки обсягів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам за видами пільг і допомог та детальними фінансовими та кількісними показниками;

д) інформацію щодо обсягів державного боргу, в тому числі за типом боргового зобов'язання, графіка його погашення, обсягів та умов запозичень;

е) прогноз основних макропоказників економічного і соціального розвитку України, показників зведеного бюджету України за основними видами доходів, видатків та фінансування на наступні три бюджетні періоди;

2) прогнозні показники зведеного бюджету України (включаючи оцінку Державного бюджету України та місцевих бюджетів) відповідно до бюджетної класифікації, а також зведений баланс фінансових ресурсів України;

3) перелік пільг по податках, зборах (інших обов'язкових платежах) із розрахунком втрат доходів бюджету від їх надання;

4) показники видатків Державного бюджету України, необхідних на наступні бюджетні періоди для завершення програм, що враховані в проекті Державного бюджету України, за умови реалізації цих програм протягом більш як одного бюджетного періоду;

5) зведення та структура фінансових зобов'язань із державного боргу та державних гарантій на поточний і наступний бюджетні періоди до повного погашення боргових зобов'язань, включаючи суми на обслуговування державного боргу;

- 6) перелік інвестиційних програм на наступний бюджетний період, під які можуть надаватися гарантії Кабінету Міністрів України;
- 7) доповідь про хід виконання Державного бюджету України у поточному бюджетному періоді;
- 8) проекти кошторисів усіх державних цільових фондів, які створюються за рахунок податків і зборів (обов'язкових платежів) відповідно до закону;
- 9) пояснення головних розпорядників бюджетних коштів до проекту Державного бюджету України (подаються до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету);
- 10) протокол про результати консультацій Кабінету Міністрів України із всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування;
- 11) інші матеріали, обсяг і форму яких визначає Кабінет Міністрів України.

У разі зміни Кабінетом Міністрів України показників обсягів міжбюджетних трансфертів під час розгляду та доопрацювання ним проекту закону про Державний бюджет України Кабінет Міністрів України подає розрахунки відповідно до вимог підпункту "г" цієї частини статті.

2. Законом про Державний бюджет України визначаються:

- 1) загальна сума доходів і загальна сума видатків (з розподілом на загальний та спеціальний фонди, а також з розподілом видатків на поточні і капітальні);
- 2) граничний обсяг річного дефіциту (профіциту) Державного бюджету України в наступному бюджетному періоді і державного боргу на кінець наступного бюджетного періоду, повноваження щодо надання державних гарантій, а також обсягу цих гарантій відповідно до статті 17 цього Кодексу;
- 3) бюджетні призначення головним розпорядникам коштів Державного бюджету України за бюджетною класифікацією;

- 4) доходи бюджету за бюджетною класифікацією;
- 5) бюджетні призначення міжбюджетних трансфертів;
 - 5 1) розмір оборотної касової готівки Державного бюджету України;
 - 5 2) розмір мінімальної заробітної плати на плановий бюджетний період;
 - 5 3) рівень забезпечення прожиткового мінімуму на плановий бюджетний період;
- 6) додаткові положення, що регламентують процес виконання бюджету.

3. Видатки проекту закону про Державний бюджет України по головних розпорядниках бюджетних коштів повинні бути деталізовані за підрозділами функціональної класифікації (програмної класифікації у разі складання проекту бюджету за програмно-цільовим методом).

(Із змінами і доповненнями, внесеними згідно із
законами України від 10.07.2003 р. N 1086-IV,
від 16.04.2009 р. N 1275-VI)

Глава 7. РОЗГЛЯД ТА ПРИЙНЯТТЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 39. Представлення проекту закону про Державний бюджет України Верховній Раді України

1. Не пізніше ніж через п'ять днів після подання Кабінетом Міністрів України проекту закону про Державний бюджет України до Верховної Ради України Міністр фінансів України представляє його на пленарному засіданні Верховної Ради України. Голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету доповідає про відповідність проекту закону про Державний бюджет України вимогам цього Кодексу, Основним напрямам бюджетної політики на наступний бюджетний період та пропозиціям Верховної Ради України до Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період, прийнятим згідно з частиною шостою статті 33 цього Кодексу.

2. За результатами обговорення проекту закону про Державний бюджет України Верховна Рада України може прийняти вмотивоване рішення про його відхилення у разі невідповідності цьому Кодексу та Основним напрямам бюджетної політики на наступний бюджетний період та пропозиціям Верховної Ради України до них, прийнятим згідно з частиною шостою статті 33 цього Кодексу.

3. У разі відхилення проекту закону про Державний бюджет України Кабінет Міністрів України зобов'язаний у тижневий термін з дня набрання чинності рішенням про відхилення подати проект закону про Державний бюджет України на повторне представлення з обґрунтуванням внесених змін, пов'язаних з відповідним рішенням Верховної Ради України. Міністр фінансів України повторно представляє проект закону про Державний бюджет України не пізніше трьох днів після його повторного подання до Верховної Ради України.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

Стаття 40. Підготовка Верховною Радою України проекту закону про Державний бюджет України до першого читання

1. Після прийняття до розгляду представленого проекту закону про Державний бюджет України не пізніше 1 жовтня (6 жовтня, якщо проект бюджету був прийнятий до розгляду після повторного подання Кабінетом Міністрів України) року, який передує плановому, проект закону про Державний бюджет України розглядається народними депутатами України, а також у комітетах, депутатських фракціях та групах Верховної Ради України. Комітети Верховної Ради України формують свої пропозиції до проекту закону про Державний бюджет України і передають їх до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та призначають представників для участі у роботі Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. Після 1 жовтня (6 жовтня, якщо проект бюджету був прийнятий до розгляду після повторного подання Кабінетом Міністрів України) року, який передує плановому, прийняття пропозицій Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету припиняється.

2. Пропозиції стосовно збільшення видатків Державного бюджету України мають визначати джерела покриття таких видатків; пропозиції стосовно зменшення доходів Державного бюджету України мають визначати джерела компенсації втрат доходів Державного бюджету України або види та обсяги видатків, що підлягають відповідному скороченню. Жодна з таких пропозицій не повинна призводити до збільшення державного боргу і гарантій порівняно з їх обсягом, передбаченим у представленому проекті закону про Державний бюджет України. Якщо принаймні одна із вимог не виконується, відповідна пропозиція до розгляду Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету не приймається. Не допускається внесення пропозицій щодо змін до прогнозу податкових надходжень, крім випадку, коли за висновком Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Міністерства фінансів України та Рахункової палати виявлені неточності в їх розрахунку.

3. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету не пізніше 15 жовтня (20 жовтня, якщо проект бюджету був прийнятий до розгляду після повторного подання Кабінетом Міністрів України) року, який передує плановому, спільно з уповноваженими представниками Кабінету Міністрів України розглядає пропозиції до проекту закону про Державний бюджет України і готує Висновки та пропозиції до нього, а також таблиці пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, які пропонується підтримати чи відхилити, і приймає з цього приводу відповідне рішення. Показники, що містяться у Висновках та пропозиціях до проекту закону про Державний бюджет України, мають бути збалансованими.

4. Висновки та пропозиції до проекту закону про Державний бюджет України, а також таблиці пропозицій Апаратом Верховної Ради України розповсюджуються серед народних депутатів України не пізніше ніж за два дні до розгляду проекту закону про Державний бюджет України у першому читанні на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Стаття 41. Розгляд проекту закону про Державний бюджет України у першому читанні

1. Перше читання проекту закону про Державний бюджет України починається з доповіді Голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету щодо Висновків та пропозицій до проекту закону про Державний бюджет України. В обговоренні цього питання беруть участь представники комітетів Верховної Ради України, депутатських фракцій та груп, народні депутати України, представники Кабінету Міністрів України та Рахункової палати, а в частині щодо фінансування судів та інших органів і установ судової системи - Голова Державної судової адміністрації України.

2. Висновки та пропозиції до проекту закону про Державний бюджет України голосуються в цілому. Якщо позитивне рішення не прийнято, відбувається постатейне голосування. Під час постатейного голосування розглядаються пропозиції, які Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету пропонується відхилити і на розгляді яких наполягають їх автори. Прийняття рішення щодо Висновків та пропозицій до проекту закону про Державний бюджет України вважається прийняттям проекту закону про Державний бюджет України у першому читанні. Показники бюджету, що містяться у Висновках та пропозиціях до проекту закону про Державний бюджет України, мають бути збалансованими. Схвалені Верховною Радою України Висновки та пропозиції Комітету Верховної Ради України з питань бюджету набувають статусу Бюджетних висновків Верховної Ради України.

3. Верховна Рада України приймає проект закону про Державний бюджет України у першому читанні не пізніше 20 жовтня (25 жовтня, якщо проект бюджету був прийнятий до розгляду після повторного подання Кабінетом Міністрів України) року, що передує плановому.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Стаття 42. Підготовка проекту закону про Державний бюджет України на друге читання

1. Після прийняття проекту закону про Державний бюджет України у першому читанні Кабінет Міністрів України у двотижневий термін готує і подає не пізніше 3 листопада (8 листопада, якщо проект бюджету був прийнятий до розгляду після повторного подання Кабінетом Міністрів України) року, що передує плановому, проект закону про Державний бюджет України, доопрацьований відповідно до Бюджетних висновків Верховної Ради України, і порівняльну таблицю щодо їх врахування з вмотивованими поясненнями щодо неврахованих пропозицій.
2. Доопрацьований до другого читання проект закону про Державний бюджет України має містити текстові статті та показники, які пропонувались Кабінетом Міністрів України в першому читанні, або схвалені Бюджетними висновками Верховної Ради України. У разі, якщо Кабінет Міністрів України пропонує нові текстові статті, до них додається детальне обґрунтування їх необхідності. Ці вимоги щодо цифрових показників можуть бути змінені виключно у випадку, якщо основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку України на наступний бюджетний період, покладені Кабінетом Міністрів України в основу проекту Державного бюджету України, поданого до Верховної Ради України 15 вересня року, що передує плановому, змінилися на час розгляду в другому читанні більше ніж на два відсотки.
3. Проект закону про Державний бюджет України, підготовлений Кабінетом Міністрів України з порушенням вимог частини другої цієї статті, повертається Кабінету Міністрів України на доопрацювання і подається ним на повторне друге читання у тижневий термін з дня прийняття Верховною Радою України відповідного рішення.
4. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету протягом трьох днів після внесення проекту закону про Державний бюджет України, підготовленого Кабінетом Міністрів України до другого читання, готує висновки щодо розгляду проекту закону про Державний бюджет України у другому читанні.

Стаття 43. Розгляд проекту закону про Державний бюджет України у другому читанні

1. При розгляді проекту закону про Державний бюджет України у другому читанні пропозиції народних депутатів України, комітетів Верховної Ради України, депутатських груп та фракцій щодо змін до проекту закону про Державний бюджет України не розглядаються, крім висновків Комітету Верховної Ради України з питань бюджету щодо розгляду проекту закону про Державний бюджет України у другому читанні, в тому числі щодо врахування Кабінетом Міністрів України Бюджетних висновків Верховної Ради України при підготовці проекту закону про Державний бюджет України до другого читання.

2. Друге читання розпочинається з доповіді Міністра фінансів України щодо доопрацьованого з урахуванням Бюджетних висновків Верховної Ради України проекту закону про Державний бюджет України. Голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету доповідає висновки Комітету Верховної Ради України з питань бюджету щодо врахування Кабінетом Міністрів України Бюджетних висновків Верховної Ради України при підготовці проекту закону про Державний бюджет України до другого читання.

Друге читання проекту закону про Державний бюджет України передбачає в першу чергу затвердження загального обсягу дефіциту (профіциту), доходів і видатків Державного бюджету України, розміру мінімальної заробітної плати та рівня забезпечення прожиткового мінімуму на плановий бюджетний період з подальшим постатейним голосуванням проекту закону про Державний бюджет України, поданого Кабінетом Міністрів України на друге читання.

3. Друге читання проекту закону про Державний бюджет України завершується не пізніше 20 листопада року, що передує плановому. При цьому загальний обсяг дефіциту (профіциту), доходів і видатків Державного бюджету України, розмір мінімальної заробітної плати та рівень забезпечення прожиткового мінімуму на наступний бюджетний період, обсяг міжбюджетних трансфертів та інші положення, необхідні для формування місцевих бюджетів, повинні бути прийняті у другому читанні в обов'язковому порядку і не підлягають розгляду у третьому читанні.

4. Статті проекту закону про Державний бюджет України, не прийняті у другому читанні, переносяться на розгляд у третьому читанні.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

Стаття 44. Розгляд проекту закону про Державний бюджет України у третьому читанні

1. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету доопрацьовує проект закону про Державний бюджет України та вносить його на розгляд Верховної Ради України у третьому читанні не пізніше 25 листопада року, що передує плановому.

2. Третє читання проекту закону про Державний бюджет України починається з доповіді Голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та співдоповіді Міністра фінансів України.

3. Після доповіді Голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та співдоповіді Міністра фінансів України Верховна Рада України проводить голосування по пропозиціях Комітету Верховної Ради України з питань бюджету щодо статей проекту закону про Державний бюджет України, що не були прийняті у другому читанні, та по проекту закону в цілому.

4. У разі якщо рішення про схвалення закону про Державний бюджет України із запропонованими пропозиціями Комітету Верховної Ради України з питань бюджету в цілому не прийнято, проводиться голосування по кожній запропонованій Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету пропозиції.

5. Закон про Державний бюджет України приймається Верховною Радою України до 1 грудня року, що передусє плановому.

Стаття 45. Особливості розгляду проекту закону про Державний бюджет України

1. Терміном перебування проекту закону про Державний бюджет України на розгляді у Верховній Раді України є час з моменту його офіційного подання Кабінетом Міністрів України Верховній Раді України до його прийняття Верховною Радою України за вирахуванням часу, коли цей проект знаходився в Кабінеті Міністрів України згідно з процедурою, визначеною цим Кодексом.

2. У разі відхилення Верховною Радою України проекту закону про Державний бюджет України відлік терміну перебування проекту на розгляді у Верховній Раді України поновлюється з моменту повторного його подання Кабінетом Міністрів України.

3. Термін перебування прийнятого Верховною Радою України закону про Державний бюджет України на розгляді у Президента України, а також термін повторного розгляду Верховною Радою України, у разі повернення його Президентом України із вмотивованими і сформульованими пропозиціями до цього закону з наступним його поверненням до Верховної Ради України на повторний розгляд, не включаються до загального терміну перебування проекту закону про Державний бюджет України у Верховній Раді України.

Стаття 46. Бюджетні призначення в разі несвоєчасного прийняття закону про Державний бюджет України

1. Якщо до початку нового бюджетного періоду не набрав чинності закон про Державний бюджет України, Кабінет Міністрів України має право здійснювати витрати Державного бюджету України відповідно до цієї статті Кодексу з наступними обмеженнями:

1) витрати Державного бюджету України можуть здійснюватися лише на цілі, які визначені у законі про Державний бюджет України на попередній бюджетний період і одночасно передбачені у проекті закону про Державний бюджет України на наступний бюджетний період, поданому Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України;

2) щомісячні видатки Державного бюджету України не можуть перевищувати 1/12 обсягу видатків, визначених законом про Державний бюджет України на попередній бюджетний період, крім випадків, передбачених частиною четвертою статті 15 та частиною четвертою статті 23 цього Кодексу;

3) до прийняття закону про Державний бюджет України на поточний бюджетний період провадити капітальні видатки забороняється, крім випадків, пов'язаних з введенням воєнного чи надзвичайного стану, оголошенням окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації, видатків, пов'язаних з капіталізацією банків, та видатків, що здійснюються із Стабілізаційного фонду.

2. Не пізніше двох місяців з дня набрання чинності законом про Державний бюджет України Міністр фінансів України інформує Верховну Раду України про взяті бюджетні зобов'язання та здійснені платежі згідно з частиною першою цієї статті, по яких бюджетні призначення у затвердженому Державному бюджеті України не передбачені.

3. До прийняття закону про Державний бюджет України на поточний бюджетний період запозичення можуть здійснюватися лише з метою погашення основної суми державного боргу, крім видатків, пов'язаних з капіталізацією банків, та видатків, що здійснюються із Стабілізаційного фонду.

4. До прийняття закону про Державний бюджет України на поточний бюджетний період податки, збори (обов'язкові платежі) та інші надходження справляються відповідно до закону про Державний бюджет України на попередній бюджетний період та інших нормативно-правових актів.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 31.10.2008 р. N 639-VI)

Глава 8. ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 47. Організація виконання державного бюджету

1. Кабінет Міністрів України забезпечує виконання Державного бюджету України. Міністерство фінансів України здійснює загальну організацію та управління виконанням Державного бюджету України, координує діяльність учасників бюджетного процесу з питань виконання бюджету.

Стаття 48. Казначейське обслуговування Державного бюджету України

1. В Україні застосовується казначейська форма обслуговування Державного бюджету України, яка передбачає здійснення Державним казначейством України:

- 1) операцій з коштами державного бюджету;
- 2) розрахунково-касового обслуговування розпорядників бюджетних коштів;
- 3) контролю бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень, прийнятті зобов'язань та проведенні платежів;
- 4) бухгалтерського обліку та складання звітності про виконання державного бюджету.

Стаття 49. Бюджетний розпис

1. Державний бюджет України виконується за розписом, який затверджується Міністром фінансів України відповідно до бюджетних призначень у місячний термін після набрання чинності законом про Державний бюджет України. До затвердження розпису Міністром фінансів України затверджується тимчасовий розпис на відповідний період.

Примірник затвердженого бюджетного розпису передається до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету з подальшим інформуванням про внесені до нього зміни.

2. Міністр фінансів України протягом бюджетного періоду забезпечує відповідність розпису Державного бюджету України встановленим бюджетним призначенням.

Стаття 50. Виконання Державного бюджету України за доходами

1. Міністерство фінансів України здійснює прогнозування та аналіз доходів бюджету і має виключне право надання відстрочок по сплаті податків, зборів (обов'язкових платежів) на умовах податкового кредиту за поданнями органів стягнення на термін до трьох місяців в межах поточного бюджетного періоду.
2. Державне казначейство України веде бухгалтерський облік всіх надходжень, що належать Державному бюджету України, та за поданням органів стягнення здійснює повернення коштів, що були помилково або надмірно зараховані до бюджету.
3. Органи стягнення забезпечують своєчасне та в повному обсязі надходження до державного бюджету податків, зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів відповідно до законодавства.
4. Податки, збори (обов'язкові платежі) та інші доходи державного бюджету зараховуються безпосередньо на єдиний казначейський рахунок Державного бюджету України і не можуть акумулюватися на рахунках органів стягнення.
5. Податки, збори (обов'язкові платежі) та інші доходи державного бюджету визнаються зарахованими в доход державного бюджету з моменту зарахування на єдиний казначейський рахунок державного бюджету.

(з 1 січня 2012 року до статті 50 будуть внесені зміни, передбачені підпунктом 2 пункту 3 розділу I Закону України від 09.07.2010 р. N 2478-VI)

Стаття 51. Виконання Державного бюджету України за видатками

1. Стадіями виконання Державного бюджету України за видатками визнаються:
 - 1) встановлення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів на основі затвердженого бюджетного розпису;
 - 2) затвердження кошторисів розпорядникам бюджетних коштів;

3) взяття бюджетних зобов'язань;

4) отримання товарів, робіт та послуг;

5) здійснення платежів;

6) використання товарів, робіт та послуг на виконання бюджетних програм.

2. Відповідно до затвердженого бюджетного розпису розпорядники коштів Державного бюджету України одержують бюджетні асигнування, що є підставою для затвердження кошторисів. Затвердження, а також коригування протягом бюджетного року кошторисів бюджетних установ здійснюється розпорядниками коштів відповідно до затвердженого бюджетного розпису Державного бюджету України. Затвердження змін до кошторисів вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації державної і комунальної форм власності у зв'язку із зміною обсягів доходів і видатків відповідно до затвердженого бюджетного розпису здійснюється керівниками цих закладів. Кошторис є основним плановим документом бюджетної установи, який надає повноваження щодо отримання доходів і здійснення видатків, визначає обсяг і спрямування коштів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення цілей, визначених на бюджетний період відповідно до бюджетних призначень.

3. Державне казначейство України здійснює контроль за відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів розпису Державного бюджету України.

4. Розпорядники бюджетних коштів несуть відповідальність за управління бюджетними асигнуваннями і здійснення контролю за виконанням процедур та вимог, встановлених цим Кодексом.

5. Розпорядники бюджетних коштів беруть бюджетні зобов'язання та провадять видатки тільки в межах бюджетних асигнувань, встановлених кошторисами.

6. Будь-які зобов'язання, взяті фізичними та юридичними особами за коштами Державного бюджету України без відповідних бюджетних асигнувань або ж з перевищенням повноважень, встановлених цим Кодексом та законом про Державний бюджет України, не вважаються бюджетними зобов'язаннями. Витрати державного бюджету на покриття таких зобов'язань не можуть здійснюватися.

7. Після отримання товарів, робіт та послуг відповідно до умов взятого бюджетного зобов'язання розпорядник бюджетних коштів приймає рішення про їх оплату та подає доручення на здійснення платежу органу Державного казначейства України, якщо інше не передбачено нормативно-правовими актами.

8. Державне казначейство України здійснює платежі за дорученнями розпорядників бюджетних коштів у разі:

1) наявності відповідного бюджетного зобов'язання для платежу у бухгалтерському обліку виконання Державного бюджету України;

2) відповідності напрямів витрачання бюджетних коштів бюджетному асигнуванню;

3) наявності у розпорядників бюджетних коштів невикористаних бюджетних асигнувань.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 14.12.2004 р. N 2229-IV)

Глава 9. ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЗАКОНУ ПРО ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ

Стаття 52. Порядок внесення змін до закону про Державний бюджет України

1. Зміни до закону про Державний бюджет України можуть вноситися у випадках виникнення відхилення оцінки прогнозу макропоказників економічного і соціального розвитку України та надходжень до бюджету від прогнозу, врахованого при затвердженні Державного бюджету України на відповідний бюджетний період, а також зміни структури видатків державного бюджету та в інших випадках, передбачених цим Кодексом. Міністерство фінансів України проводить щомісячну оцінку відповідності прогнозу надходжень показникам, встановленим Державним бюджетом України. Кабінет Міністрів України проводить щоквартальну оцінку відповідності прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України показникам, врахованим при затвердженні Державного бюджету України на відповідний бюджетний період.

2. Зміни до закону про Державний бюджет України подаються у формі проекту закону про внесення змін до закону про Державний бюджет України.

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

(положенню частини другої статті 52 дано офіційне тлумачення згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 13.01.2009 р. N 1-рп/2009)

Стаття 53. Перевиконання доходної частини Державного бюджету України

1. Доходи, що перевищують враховані у законі про Державний бюджет України показники доходної частини Державного бюджету України, розподіляються відповідно до закону про внесення змін до закону про Державний бюджет України.

2. Факт перевиконання доходної частини Державного бюджету України визнається за результатами офіційних висновків Рахункової палати та Міністерства фінансів України щодо виконання Державного бюджету України за підсумками трьох кварталів у разі перевищення показників доходів, врахованих у розписі державного бюджету на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків. Такі висновки подаються Комітету Верховної Ради України з питань бюджету до 15 жовтня поточного року.

3. Кабінет Міністрів України протягом двох тижнів з дня оголошення зазначених офіційних висновків зобов'язаний подати Верховній Раді України відповідний проект закону про внесення змін до закону про Державний бюджет України.

(положенню частини третьої статті 53 дано офіційне тлумачення згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 13.01.2009 р. N 1-рп/2009)

Стаття 54. Скорочення видатків загального фонду Державного бюджету України

1. У разі якщо за результатами місячного звіту про виконання загального фонду Державного бюджету України виявиться, що отриманих надходжень недостатньо для здійснення бюджетних асигнувань відповідно до бюджетних призначень з урахуванням граничного рівня дефіциту (профіциту), затвердженого законом про Державний бюджет України, Міністерство фінансів

України встановлює тимчасове обмеження асигнувань загального фонду Державного бюджету України.

2. У разі якщо за результатами квартального звіту про виконання Державного бюджету України має місце недоотримання доходів загального фонду Державного бюджету України більше ніж на 15 відсотків від суми, передбаченої розписом державного бюджету на відповідний період, Міністерство фінансів України готує пропозиції про внесення змін до Державного бюджету України. Кабінет Міністрів України, розглянувши ці пропозиції, подає до Верховної Ради України розроблений на їх основі проект закону про внесення змін до закону про Державний бюджет України не пізніше двох тижнів з дня подання пропозицій Міністром фінансів України.

3. Верховна Рада України приймає рішення щодо зазначеного проекту закону стосовно скорочення видатків Державного бюджету України у двотижневий термін з дня відповідного подання Кабінетом Міністрів України. До прийняття Верховною Радою України відповідного рішення видатки провадяться з урахуванням тимчасових обмежень бюджетних асигнувань, встановлених Міністерством фінансів України.

(положенню частини другої статті 54 дано офіційне тлумачення згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 13.01.2009 р. N 1-рп/2009)

Стаття 55. Захищені статті видатків бюджету

1. Захищеними статтями видатків бюджету визнаються статті видатків Державного бюджету України, обсяг яких не може змінюватися при проведенні скорочення затверджених бюджетних призначень.

2. Перелік захищених статей видатків Державного бюджету України визначається законом про Державний бюджет України.

Глава 10. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ ПРО ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 56. Ведення бухгалтерського обліку виконання Державного бюджету України

1. Єдині правила бухгалтерського обліку всіх фінансових операцій, активів і фінансових зобов'язань держави визначаються Державним казначейством України за погодженням з Міністерством фінансів України.
2. Бухгалтерський облік усіх операцій щодо виконання Державного бюджету України здійснюють органи Державного казначейства України. Цей облік повинен відображати всі активи та зобов'язання держави.
3. Розпорядники бюджетних коштів ведуть бухгалтерський облік відповідно до правил, встановлених Державним казначейством України.
4. Усі надходження до бюджету та витрати бюджету обліковуються у валових показниках незалежно від того, передбачається чи не передбачається у бюджетних призначеннях взаємозарахування цих показників.
5. Усі надходження до бюджету та витрати бюджету повинні заноситися на рахунки в хронологічному порядку відповідно до встановленої законодавством процедури. Всі бухгалтерські записи повинні підтверджуватися документально.

Стаття 57. Порядок закриття рахунків після закінчення бюджетного періоду

1. Не пізніше 31 грудня або на останній день іншого бюджетного періоду Державне казначейство України закриває всі рахунки, відкриті у поточному бюджетному періоді. За виняткових обставин Міністр фінансів України може визначити інший термін закриття рахунків, який повинен настати не пізніш як через п'ять робочих днів після закінчення бюджетного періоду.
2. На кінець бюджетного періоду Державне казначейство України зберігає залишки коштів на рахунках спеціального фонду Державного бюджету України для покриття відповідних витрат у наступному бюджетному періоді з урахуванням їх цільового призначення. Рахунки спеціального фонду Державного бюджету України відкриваються в наступному бюджетному періоді із записом про всі не витрачені в попередньому бюджетному періоді кошти, які були одержані на виконання відповідних завдань.
3. Усі надходження і витрати записуються в тому бюджетному періоді, в якому вони були здійснені.

Стаття 58. Звітність про виконання Державного бюджету України

1. Зведення, складання та надання звітності про виконання Державного бюджету України здійснюються Державним казначейством України.

2. Розпорядники бюджетних коштів відповідно до єдиної методики звітності складають та подають детальні звіти, що містять бухгалтерські баланси, дані про виконання кошторисів, результати діяльності та іншу інформацію за формами, встановленими законодавством України.

3. Єдині форми звітності про виконання Державного бюджету України встановлюються Державним казначейством України за погодженням з Рахунковою палатою та Міністерством фінансів України.

4. Звітність про виконання Державного бюджету України є оперативною, місячною, квартальною та річною.

Стаття 59. Місячна звітність про виконання Державного бюджету України

1. Місячна звітність про виконання Державного бюджету України надається Державним казначейством України Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, Рахунковій палаті та Міністерству фінансів України не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним.

2. Зведені показники звітів про виконання бюджетів, інформація про виконання захищених статей Державного бюджету України, інформація про використання коштів з резервного фонду Кабінету Міністрів України надається Державним казначейством України Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, Рахунковій палаті та Міністерству фінансів України не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним. Звіт про бюджетну заборгованість надається не пізніше 15 числа другого місяця, наступного за звітним.

3. Місячний звіт про фактичні надходження податків і зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів до бюджету, місячний звіт про податкову заборгованість, включаючи суми недоїмки та переплат (у галузевому і територіальному розрізі, а також у розрізі джерел доходів та форм власності), надається органами стягнення Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, Рахунковій палаті та Міністерству фінансів України не пізніше 12 числа місяця, наступного за звітним.

Стаття 60. Квартальний звіт про виконання Державного бюджету України

1. Квартальний звіт про виконання Державного бюджету України надається Державним казначейством України Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, Рахунковій палаті та Міністерству фінансів України не пізніше 35 днів після закінчення звітного кварталу.

2. Квартальний звіт про виконання Державного бюджету України включає такі частини:

1) звіт про фінансовий стан (баланс) Державного бюджету України;

2) звіт про рух грошових коштів;

3) звіт про виконання Державного бюджету України;

4) інформацію про стан державного боргу;

5) зведені показники звітів про виконання бюджетів;

6) звіт про кредити та операції, що стосуються державних гарантійних зобов'язань.

3. Органи стягнення надають інформацію Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, Рахунковій палаті та Міністерству фінансів України про втрати доходів бюджету внаслідок податкових пільг, а також про суми реструктуризованої та списаної податкової заборгованості (у галузевому і територіальному розрізі, а також у розрізі джерел доходів та форм власності) і суми відстрочених та розстрочених платежів не пізніше 35 днів після закінчення кварталу.

Стаття 61. Річний звіт про виконання закону про Державний бюджет України

1. Річний звіт про виконання закону про Державний бюджет України подається Кабінетом Міністрів України Верховній Раді України не пізніше 1 травня року, наступного за звітним.

2. Річний звіт про виконання закону про Державний бюджет України включає такі частини:

1) звіт про фінансовий стан (баланс) Державного бюджету України;

- 2) звіт про виконання Державного бюджету України;
- 3) звіт про рух грошових коштів;
- 4) інформацію про виконання захищених статей видатків Державного бюджету України;
- 5) звіт про бюджетну заборгованість;
- 6) звіт про використання коштів з резервного фонду Кабінету Міністрів України;
- 7) інформацію про стан державного боргу;
- 8) звіт про кредити та операції, що стосуються державних гарантійних зобов'язань;
- 9) зведені показники звітів про виконання бюджетів;
- 10) інформацію про виконання місцевих бюджетів;
- 11) іншу інформацію, визнану Кабінетом Міністрів України необхідною для пояснення звіту.

Стаття 62. Розгляд звіту про виконання закону про Державний бюджет України

1. Рахункова палата протягом двох тижнів з дня офіційного подання Кабінетом Міністрів України річного звіту про виконання закону про Державний бюджет України готує висновки щодо використання коштів Державного бюджету України.
2. Верховна Рада України розглядає звіт про виконання закону про Державний бюджет України у двотижневий термін з дня отримання висновків Рахункової палати щодо використання коштів Державного бюджету України.
3. Звіт Кабінету Міністрів України перед Верховною Радою України про виконання закону про Державний бюджет України представляє Міністр фінансів України. Верховна Рада України може

заслухати головних розпорядників коштів Державного бюджету України щодо використання ними бюджетних коштів.

4. Із співповіддю про виконання закону про Державний бюджет України виступають Голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та Голова Рахункової палати.

5. За результатами розгляду Верховна Рада України приймає рішення щодо звіту про виконання закону про Державний бюджет України.

Розділ III

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ

Глава 11. НАДХОДЖЕННЯ ТА ВИТРАТИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Стаття 63. Структура місцевих бюджетів

1. Місцевий бюджет відповідно до цього Кодексу містить в собі надходження і витрати на виконання повноважень органів влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Ці надходження і витрати складають єдиний баланс відповідного бюджету.

Стаття 64. Склад доходів, що закріплюються за бюджетами місцевого самоврядування та враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів

1. До доходів, що закріплюються за бюджетами місцевого самоврядування та враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, належать такі податки і збори (обов'язкові платежі):

1) податок з доходів фізичних осіб у частині, визначеній статтею 65 цього Кодексу;

2) державне мито в частині, що належить відповідним бюджетам;

3) плата за ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності та сертифікати, що видаються виконавчими органами відповідних рад;

4) плата за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, що справляється виконавчими органами відповідних рад;

5) плата за торговий патент на здійснення деяких видів підприємницької діяльності (за винятком плати за придбання торгових патентів пунктами продажу нафтопродуктів (автозаправними станціями, заправними пунктами), що справляється виконавчими органами відповідних рад;

б) надходження адміністративних штрафів, що накладаються виконавчими органами відповідних рад або утвореними ними в установленому порядку адміністративними комісіями;

6) 1) 50 відсотків надходження адміністративних штрафів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, що накладаються уповноваженими органами (посадовими особами);

7) єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва у частині, що належить відповідним бюджетам.

2. Податки і збори (обов'язкові платежі), зазначені у цій статті, складають кошик доходів, що закріплюються за бюджетами місцевого самоврядування та враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів.

3. При цьому податок з доходів фізичних осіб, який сплачується юридичною особою (працедавцем), зараховується до відповідного місцевого бюджету за її місцезнаходженням та місцезнаходженням її підрозділів, уповноважених підрозділів в обсягах податку, нарахованого працівникам цих підрозділів.

(Із змінами і доповненнями, внесеними

згідно із Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

(Дію статті 64 зупинено на 2004 рік в частині закріплення та застосування нормативів відрахувань податку з доходів фізичних осіб за бюджетами місцевого самоврядування, який справляється з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу (в тому числі відрядженими до органів виконавчої

влади та інших цивільних установ) органів внутрішніх справ, органів і установ виконання покарань, податкової міліції у зв'язку з виконанням обов'язків несення служби, а також з фонду оплати праці в іноземній валюті працівників закордонних дипломатичних установ України під час їх перебування у довготерміновому закордонному відрядженні згідно із Законом України від 27.11.2003 р. N 1344-IV)

(дію статті 64 зупинено на 2004 рік в частині закріплення та застосування нормативів відрахувань податку з доходів фізичних осіб за бюджетами місцевого самоврядування, який справляється з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу (в тому числі відрядженими до органів виконавчої влади та інших цивільних установ) органів внутрішніх справ, органів і установ виконання покарань, податкової міліції у зв'язку з виконанням обов'язків несення служби, згідно із Законом України від 27.11.2003 р. N 1344-IV, враховуючи зміни, внесені Законом України від 17.06.2004 р. N 1801-IV)

(дію статті 64 зупинено на 2005 рік в частині закріплення та застосування нормативів відрахувань податку з доходів фізичних осіб за бюджетами місцевого самоврядування, який справляється з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу (в тому числі відрядженими до органів виконавчої влади та інших цивільних установ) у зв'язку з виконанням обов'язків несення служби, за рахунок бюджетних асигнувань установ (організацій), що утримуються із державного бюджету, які є джерелом доходів цих осіб, згідно із Законами України від 23.12.2004 р. N 2285-IV, від 25.03.2005 р. N 2505-IV)

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 24.09.2008 р. N 586-VI)

Стаття 65. Нормативи відрахувань від податку з доходів фізичних осіб до бюджетів місцевого самоврядування

1. До доходів бюджетів міст Києва і Севастополя зараховується 100 відсотків загального обсягу податку з доходів фізичних осіб, що сплачується (перераховується) згідно з Законом України "Про податок з доходів фізичних осіб" на території цих міст.
2. До доходів бюджетів міст республіканського (в Автономній Республіці Крим) та обласного значення зараховується 75 відсотків від загального обсягу податку з доходів фізичних осіб, що сплачується (перераховується) згідно з Законом України "Про податок з доходів фізичних осіб" на території цих міст.
3. До доходів бюджетів міст районного значення, сіл, селищ чи їх об'єднань зараховується 25 відсотків від загального обсягу податку з доходів фізичних осіб, що сплачується (перераховується) згідно з Законом України "Про податок з доходів фізичних осіб" на цій території.

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

(Дію статті 65 зупинено на 2004 рік в частині закріплення та застосування нормативів відрахувань податку з доходів фізичних осіб за бюджетами місцевого самоврядування, який справляється з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу (в тому числі відрядженими до органів виконавчої влади та інших цивільних установ) органів внутрішніх справ, органів і установ виконання покарань, податкової міліції у зв'язку з виконанням обов'язків несення служби, а також з фонду оплати праці в іноземній валюті працівників закордонних дипломатичних установ України під час їх перебування у довготерміновому закордонному відрядженні згідно із Законом України від 27.11.2003 р. N 1344-IV)

(дію статті 65 зупинено на 2004 рік в частині закріплення та застосування нормативів відрахувань податку з доходів фізичних осіб за бюджетами місцевого самоврядування, який справляється з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу (в тому числі відрядженими до органів виконавчої влади та інших цивільних установ) органів внутрішніх справ, органів і установ виконання покарань, податкової міліції у зв'язку з виконанням обов'язків несення служби, згідно із Законом України від 27.11.2003 р. N 1344-IV, враховуючи зміни, внесені Законом України від 17.06.2004 р. N 1801-IV)

(дію статті 65 зупинено на 2005 рік в частині закріплення та застосування нормативів відрахувань податку з доходів фізичних осіб за бюджетами місцевого самоврядування, який справляється з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу (в тому числі відрядженими до органів виконавчої влади та інших цивільних установ) у зв'язку з виконанням обов'язків несення служби, за рахунок бюджетних асигнувань установ (організацій), що утримуються із державного бюджету, які є джерелом доходів цих осіб, згідно із Законами України від 23.12.2004 р. N 2285-IV, від 25.03.2005 р. N 2505-IV)

Стаття 66. Склад доходів бюджету Автономної Республіки Крим, обласних та районних бюджетів, які враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів

1. Для забезпечення реалізації спільних соціально-економічних і культурних програм територіальних громад доходи бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів, які враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, формуються за рахунок:

1) 25 відсотків податку з доходів фізичних осіб, що сплачується (перераховується) згідно з Законом України "Про податок з доходів фізичних осіб" на відповідній території;

2) 25 відсотків плати за землю, що сплачується (перераховується) згідно з Законом України "Про податок з доходів фізичних осіб" на території Автономної Республіки Крим та відповідної області;

3) плати за ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності та сертифікати, що видаються Радою міністрів Автономної Республіки Крим та обласними державними адміністраціями.

2. Для забезпечення реалізації спільних соціально-економічних і культурних програм територіальних громад доходи районних бюджетів, які враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, формуються за рахунок:

1) 50 відсотків податку з доходів фізичних осіб, що сплачується (перераховується) згідно з Законом України "Про податок з доходів фізичних осіб" на території сіл, селищ, міст районного значення та їх об'єднань;

2) 15 відсотків плати за землю, що сплачується на території сіл, селищ, міст районного значення та їх об'єднань;

3) плати за ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності та сертифікати, що видаються районними державними адміністраціями;

4) плати за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, що сплачуються (перераховуються) згідно з Законом України "Про податок з доходів фізичних осіб" районними державними адміністраціями;

5) надходження адміністративних штрафів, що накладаються районними державними адміністраціями або утвореними ними в установленому порядку адміністративними комісіями.

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

Стаття 67. Особливості формування бюджету Автономної Республіки Крим та бюджетів міст Києва і Севастополя

1. Надходження та витрати бюджету Автономної Республіки Крим та бюджетів міст Києва і Севастополя формуються в порядку, встановленому цим Кодексом, із урахуванням Закону України "Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим", Закону України "Про столицю України - місто-герой Київ" та закону, що визначає особливий статус міста Севастополя. При цьому:

1) склад видатків бюджетів міст Києва та Севастополя визначається відповідно до переліку видатків, передбачених статтями 88 - 91 цього Кодексу;

2) фінансові нормативи бюджетної забезпеченості, що застосовуються для визначення обсягу міжбюджетних трансфертів для бюджетів міст Києва та Севастополя, визначаються на основі фінансових нормативів бюджетної забезпеченості для обласних бюджетів та бюджетів міст республіканського (Автономної Республіки Крим) та міст обласного значення з урахуванням особливостей їх статусу.

Стаття 68. Склад доходів та видатків бюджетів районів у містах

1. Склад доходів та видатків бюджетів районів у містах (у разі їх створення) визначається міською радою відповідно до повноважень, переданих районним у містах радам.

Стаття 69. Доходи місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів

1. До доходів місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать:

1) місцеві податки і збори, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування;

2) 100 відсотків плати за землю - для бюджетів міст Києва та Севастополя; 75 відсотків плати за землю - для бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення; 60 відсотків плати за землю - для бюджетів сіл, селищ, міст районного значення та їх об'єднань;

3) податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів у частині, що зараховується до відповідного бюджету. Податок з власників наземних транспортних засобів сплачується платниками цього податку за місцем реєстрації таких транспортних засобів. Кошти від

його надходження використовуються виключно для фінансування витрат, пов'язаних з будівництвом, реконструкцією, ремонтом і утриманням автомобільних доріг відповідно до закону;

4) надходження сум відсотків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами;

5) податок на промисел, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування;

6) надходження дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності відповідної територіальної громади;

7) плата за забруднення навколишнього природного середовища у частині, що зараховується до відповідного бюджету;

8) кошти від відчуження майна, яке знаходиться у комунальній власності, в тому числі від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебуває у комунальній власності;

9) фіксований сільськогосподарський податок у частині, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування;

10) плата за оренду майнових комплексів, що знаходяться у комунальній власності;

11) надходження від місцевих грошово-речових лотерей;

12) плата за гарантії, надані з дотриманням умов, визначених статтею 17 цього Кодексу;

13) гранти та дарунки у вартісному обрахунку;

14) власні надходження бюджетних установ, що утримуються за рахунок коштів відповідного бюджету;

15) податок на прибуток підприємств комунальної власності;

16) платежі за спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення;

17) інші надходження, передбачені законом.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 05.03.2009 р. N 1075-VI)

Стаття 70. Видатки місцевих бюджетів

1. Видатки місцевих бюджетів включають бюджетні призначення, встановлені рішенням про місцевий бюджет, на конкретні цілі, що пов'язані з реалізацією програм, перелік яких визначено статтями 88 - 91 цього Кодексу.

Стаття 71. Бюджет розвитку місцевих бюджетів

1. Надходження до бюджету розвитку місцевих бюджетів включають:

1) кошти від відчуження майна, яке знаходиться у комунальній власності, в тому числі від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення;

2) надходження дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності відповідної територіальної громади;

3) кошти від повернення позик, які надавалися з відповідного бюджету до набрання чинності цим Кодексом, та відсотки, сплачені за користування ними;

4) кошти, які передаються з іншої частини місцевого бюджету за рішенням відповідної ради;

5) запозичення, здійснені у порядку, визначеному цим Кодексом та іншими законами України (крім випадку, передбаченого статтею 73 цього Кодексу);

6) субвенції з інших бюджетів на виконання інвестиційних проектів.

2. До витрат бюджету розвитку місцевих бюджетів належать:

1) погашення основної суми боргу відповідно Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування (крім боргу, що утворюється за умовами, визначеними статтею 73 цього Кодексу);

2) капітальні вкладення;

3) внески органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування у статутні фонди суб'єктів підприємницької діяльності.

3. Бюджет розвитку місцевих бюджетів є складовою частиною спеціального фонду місцевих бюджетів.

Стаття 72. Дефіцит місцевих бюджетів

1. По загальному фонду місцеві бюджети можуть прийматися з дефіцитом шляхом внесення змін до рішень про місцевий бюджет за результатами річного звіту про виконання відповідного місцевого бюджету за попередній бюджетний період виключно на суму вільного залишку бюджетних коштів.

2. По спеціальному фонду можуть прийматися з дефіцитом виключно бюджет Автономної Республіки Крим та міські бюджети у частині дефіциту бюджету розвитку, який покривається за рахунок запозичень.

(У редакції Закону України

від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

Стаття 73. Позички місцевим бюджетам

1. Для покриття тимчасових касових розривів, що виникають під час виконання загального фонду місцевого бюджету, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад за рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи відповідної ради можуть отримувати короткотермінові позички у фінансово-кредитних установах

на термін до трьох місяців, але у межах поточного бюджетного періоду. Порядок отримання таких позичок визначається Міністерством фінансів України.

2. Надання позичок з одного бюджету іншому забороняється.

Стаття 74. Запозичення до місцевих бюджетів

1. Запозичення до місцевих бюджетів здійснюються на визначену мету і підлягають обов'язковому поверненню. Запозичення до відповідних бюджетів можуть бути здійснені лише до бюджету розвитку, крім випадку, передбаченого статтею 73 цього Кодексу.

2. Держава не несе відповідальності по зобов'язаннях за запозиченнями до місцевих бюджетів.

3. Видатки на обслуговування боргу здійснюються за рахунок коштів загального фонду бюджету.

4. Видатки на обслуговування боргу місцевих бюджетів не можуть щорічно перевищувати 10 відсотків видатків від загального фонду відповідного місцевого бюджету протягом будь-якого бюджетного періоду, коли планується обслуговування боргу.

5. Якщо у процесі погашення основної суми боргу та платежів по його обслуговуванню, обумовленої договором між кредитором та позичальником, має місце порушення графіка погашення з вини позичальника, відповідна рада не має права здійснювати нові запозичення протягом 5 наступних років.

6. Порядок здійснення запозичень до місцевих бюджетів встановлюється Кабінетом Міністрів України відповідно до умов, визначених цим Кодексом.

Глава 12. СКЛАДАННЯ, РОЗГЛЯД, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВИКОНАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Стаття 75. Порядок складання проектів місцевих бюджетів

1. Міністерство фінансів України доводить Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям та виконавчим органам відповідних рад особливості складання розрахунків до проектів бюджетів на наступний бюджетний період.

2. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та виконавчі органи відповідних рад зобов'язані надавати необхідну інформацію: Міністерству фінансів України - для проведення розрахунків обсягів міжбюджетних трансфертів та інших показників; Верховній Раді України - для перевірки достовірності цих розрахунків.

3. Згідно з типовою формою бюджетних запитів, визначеною Міністерством фінансів України, і відповідно до статті 34 цього Кодексу та з урахуванням особливостей складання проектів місцевих бюджетів місцеві фінансові органи розробляють і доводять до головних розпорядників бюджетних коштів інструкції з підготовки бюджетних запитів.

4. Головні розпорядники бюджетних коштів організують розроблення бюджетних запитів для подання місцевим фінансовим органам в терміни та порядку, встановлені цими органами. Головні розпорядники бюджетних коштів несуть відповідальність за своєчасність, достовірність та зміст поданих місцевим фінансовим органам бюджетних запитів, які мають містити всю інформацію, необхідну для аналізу показників проекту місцевого бюджету, згідно з вимогами місцевих фінансових органів.

5. Місцеві фінансові органи на будь-якому етапі складання і розгляду проектів місцевих бюджетів проводять аналіз бюджетного запиту, поданого головним розпорядником бюджетних коштів, з точки зору його відповідності меті, пріоритетності, а також дієвості та ефективності використання бюджетних коштів. На основі результатів аналізу керівник місцевого фінансового органу приймає рішення про включення бюджетного запиту до пропозиції проекту місцевого бюджету перед поданням його на розгляд відповідно Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям та виконавчим органам відповідних рад.

6. Виконавчі органи сільських, селищних, міських (міст районного значення) рад, районні державні адміністрації в містах Києві та Севастополі подають відповідно районним чи міським фінансовим органам пропозиції щодо показників проектів відповідних бюджетів, визначених з урахуванням вимог частин третьої - п'ятої цієї статті.

7. Після схвалення Кабінетом Міністрів України проекту закону про Державний бюджет України Міністерство фінансів України доводить Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям та виконавчим органам відповідних рад розрахунки прогнозних обсягів міжбюджетних трансфертів, методика їх визначення та інші показники, необхідні для складання проектів місцевих бюджетів, а також пропозиції щодо форми проекту рішення про місцевий бюджет (типова форма рішення).

8. У тижневий термін після ухвалення закону про Державний бюджет України в другому читанні Кабінет Міністрів України доводить Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям та виконавчим органам відповідних рад положення та показники міжбюджетних відносин (обсяги міжбюджетних трансфертів для відповідних бюджетів і текстові статті, що визначають особливості міжбюджетних відносин на наступний бюджетний період), які були проголосовані Верховною Радою України при прийнятті проекту закону про Державний бюджет України в другому читанні.

9. На підставі інформації, отриманої відповідно до частин п'ятої - восьмої цієї статті, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та виконавчі органи відповідних рад готують проекти рішень про відповідні місцеві бюджети.

Стаття 76. Проект рішення про місцевий бюджет та матеріали, що до нього додаються

1. Проект рішення про місцевий бюджет перед його розглядом на сесії Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної ради схвалюється Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевою державною адміністрацією чи виконавчим органом відповідної ради. Разом з ним необхідно подавати:

1) пояснювальну записку до проекту рішення, яка повинна містити:

а) інформацію про соціально-економічний стан відповідної адміністративно-територіальної одиниці і прогноз її розвитку на наступний бюджетний період, які покладено в основу проекту місцевого бюджету;

б) оцінку надходжень доходів з урахуванням втрат доходів у результаті наданих відповідною радою податкових пільг;

в) пояснення до основних положень проекту рішення про місцевий бюджет, включаючи аналіз пропонуваного обсягу витрат щодо функцій та програм. Обґрунтування включають бюджетні показники за попередній, поточний, наступний бюджетні періоди в розрізі класифікації витрат бюджету;

г) обґрунтування особливостей міжбюджетних взаємовідносин (для районних, міських з районним поділом, міських, що об'єднують бюджети села, селища, міста районного значення) та надання субвенцій на виконання інвестиційних проектів (для бюджету Автономної Республіки Крим, бюджетів міст Києва та Севастополя, обласних бюджетів);

г) інформацію щодо погашення боргу Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування, обсягів та умов запозичень;

2) прогноз показників відповідного бюджету за основними видами доходів, видатків та фінансування на наступні три бюджетні періоди;

3) проект показників зведеного бюджету району, міста з районним поділом, міста, що об'єднує бюджети села, селища, міста районного значення;

4) показники видатків, необхідні на наступні бюджетні періоди для завершення проектів, що враховані в бюджеті, за умови, якщо реалізація проекту триває більше одного бюджетного періоду;

5) перелік інвестиційних програм на наступний бюджетний період та на наступні три бюджетні періоди;

6) інформацію про хід виконання відповідного бюджету у поточному бюджетному періоді;

7) пояснення головних розпорядників бюджетних коштів до проекту відповідного бюджету (подаються до бюджетної комісії відповідної ради);

8) інші матеріали, обсяг і форму яких визначає Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцева державна адміністрація чи виконавчий орган відповідної ради.

2. Рішенням про місцевий бюджет визначаються:

1) загальна сума доходів і видатків (з розподілом на загальний та спеціальний фонди), а також з розподілом видатків на поточні і капітальні;

2) граничний обсяг річного дефіциту (профіциту) місцевого бюджету в наступному бюджетному періоді і боргу Автономної Республіки Крим чи місцевого самоврядування на кінець наступного бюджетного періоду; повноваження щодо надання гарантій Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування, а також розміри цих гарантій з урахуванням положень статті 17 цього Кодексу;

3) бюджетні призначення головним розпорядникам коштів за бюджетною класифікацією;

<http://yurist-online.org/>

4) доходи бюджету за бюджетною класифікацією;

5) бюджетні призначення міжбюджетних трансфертів;

5 1) розмір оборотної касової готівки місцевого бюджету;

6) додаткові положення, що регламентують процес виконання бюджету.

3. Перелік захищених статей місцевого бюджету визначається відповідно до статті 55 цього Кодексу.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

Стаття 77. Затвердження місцевих бюджетів

1. Відповідно до частин восьмої та дев'ятої статті 75 цього Кодексу Верховна Рада Автономної Республіки Крим та відповідні ради при затвердженні місцевих бюджетів повинні врахувати обсяги міжбюджетних трансфертів та інші положення, необхідні для формування місцевих бюджетів, що були затверджені Верховною Радою України при прийнятті проекту закону про Державний бюджет України у другому читанні.

2. Бюджет Автономної Республіки Крим, обласні і районні бюджети, міські (міст Києва та Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення) бюджети на наступний бюджетний період затверджуються рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної обласної, районної чи міської ради не пізніше ніж у двотижневий термін після офіційного опублікування закону про Державний бюджет України.

3. Міські (міст районного значення) бюджети, районні у містах (якщо такі створено), селищні та сільські бюджети на наступний бюджетний період затверджуються відповідно рішеннями міської, районної в місті, селищної або сільської ради не пізніше ніж у двотижневий термін після затвердження районного чи міського (міст Києва і Севастополя, міста республіканського Автономної Республіки Крим чи міста обласного значення) бюджету.

Стаття 78. Виконання місцевих бюджетів

1. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад або міські, селищні чи сільські голови (в разі, якщо відповідні виконавчі органи не створені) забезпечують виконання відповідних місцевих бюджетів. Місцеві фінансові органи здійснюють загальну організацію та управління виконанням відповідного місцевого бюджету, координують діяльність учасників бюджетного процесу з питань виконання бюджету.

2. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів здійснюється територіальними органами Державного казначейства України за функціями, визначеними статтею 48 цього Кодексу.

Державне казначейство України веде облік всіх надходжень, що належать місцевим бюджетам, та за поданням органів стягнення, погодженим з відповідними фінансовими органами, здійснює повернення коштів, що були помилково або надмірно зараховані до бюджету.

3. Місцевий бюджет виконується за розписом, який затверджується керівником місцевого фінансового органу. До затвердження розпису керівником місцевого фінансового органу затверджується тимчасовий розпис на відповідний період. Керівник місцевого фінансового органу протягом бюджетного періоду забезпечує відповідність розпису місцевого бюджету встановленим бюджетним призначенням.

4. Місцевий фінансовий орган у процесі виконання місцевого бюджету за доходами здійснює прогнозування та аналіз доходів відповідного бюджету.

5. Податки, збори (обов'язкові платежі) та інші доходи місцевого бюджету зараховуються безпосередньо на рахунок відповідного бюджету, відкритий в територіальному органі Державного казначейства України, і не можуть акумулюватися на рахунках органів стягнення. Податки, збори (обов'язкові платежі) та інші доходи визнаються зарахованими в доход місцевого бюджету з моменту зарахування на рахунок відповідного бюджету, відкритий в територіальному органі Державного казначейства України.

Органи стягнення забезпечують своєчасне та в повному обсязі надходження до місцевих бюджетів податків і зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів відповідно до законодавства.

6. Виконання місцевих бюджетів за видатками здійснюється за процедурою, визначеною статтею 51 цього Кодексу.

7. Рішення про внесення змін до рішення про місцевий бюджет ухвалюється відповідною радою за поданням офіційного висновку місцевого фінансового органу про обсяг вільного залишку бюджетних коштів, перевиконання чи недовиконання доходної частини загального фонду відповідного бюджету. Факт перевиконання доходної частини загального фонду місцевого бюджету визнається за підсумками першого півріччя та наступних звітних періодів поточного бюджетного періоду на підставі офіційних висновків місцевого фінансового органу за умови перевищення доходів загального фонду місцевого бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів), врахованих у розписі місцевого бюджету на відповідний період, не менше ніж на 5 відсотків. Факт недоотримання доходів загального фонду місцевого бюджету визнається на підставі офіційних висновків місцевого фінансового органу за підсумками квартального звіту при недоотриманні доходів загального фонду місцевого бюджету, врахованих у розписі місцевого бюджету на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків.

8. Рішення про внесення змін до рішення про місцевий бюджет можуть бути також ухвалені відповідною радою з урахуванням положень статті 52 цього Кодексу та у разі настання інших випадків, передбачених цим Кодексом.

9. Ведення бухгалтерського обліку виконання місцевих бюджетів та порядок закриття рахунків місцевих бюджетів після закінчення бюджетного періоду здійснюються з урахуванням положень статей 56 і 57 цього Кодексу.

10. Після введення в дію закону про Державний бюджет України органам державної влади та їх посадовим особам забороняється приймати рішення, що призводять до виникнення нових бюджетних зобов'язань місцевих бюджетів, які не забезпечені бюджетними асигнуваннями, без визначення джерел коштів, виділених державою для виконання цих зобов'язань.

(Із змінами і доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

Стаття 79. Особливості затвердження та виконання місцевих бюджетів у разі несвочасного їх прийняття

1. Якщо до початку нового бюджетного періоду не прийнято відповідне рішення про місцевий бюджет, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та виконавчі органи відповідних рад мають право здійснювати витрати з відповідного бюджету лише на цілі, які визначені у рішенні про місцевий бюджет на попередній бюджетний період. При цьому щомісячні видатки не можуть перевищувати 1/12 обсягу видатків, визначених рішенням відповідної ради про бюджет на попередній бюджетний період, крім випадків, передбачених частиною четвертою статті 15 та частиною четвертою статті 23 цього Кодексу. До прийняття рішення про місцевий бюджет на поточний бюджетний період провадити капітальні видатки забороняється.

Стаття 80. Періодичність, структура та терміни подання звітності про виконання місцевих бюджетів

1. Періодичність, структура та терміни подання звітності про виконання місцевих бюджетів визначаються Державним казначейством України відповідно до вимог, встановлених для подання звітності про виконання Державного бюджету України в статтях 58 - 61 цього Кодексу.
2. Територіальні органи Державного казначейства України складають та подають відповідним місцевим фінансовим органам баланси, звіти про виконання місцевих бюджетів та інші фінансові звіти за правилами та формами, встановленими Державним казначейством України за погодженням з Міністерством фінансів України та Рахунковою палатою. Зведені показники звітів про виконання бюджетів одночасно подаються територіальними органами Державного казначейства України відповідно Міністерству фінансів Автономної Республіки Крим, фінансовим органам місцевих державних адміністрацій та виконавчих органів відповідних рад на умовах, передбачених частиною першою цієї статті.
3. Органи стягнення надають місцевим фінансовим органам відповідні звіти, передбачені частиною третьою статті 59 цього Кодексу.
4. Квартальний та річний звіти про виконання місцевого бюджету подаються до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної ради Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевою державною адміністрацією, виконавчим органом відповідної ради чи міським, селищним, сільським головою (у разі, якщо відповідні виконавчі органи не створені) у двомісячний строк після завершення відповідного бюджетного періоду. Перевірка звіту здійснюється Рахунковою палатою Верховної Ради Автономної Республіки Крим (щодо використання органами виконавчої влади коштів бюджету Автономної Республіки Крим) чи комісією з питань бюджету відповідної ради, після чого відповідні ради затверджують звіт про виконання бюджету або приймають інше рішення з цього приводу.

Розділ IV

МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

Глава 13. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 81. Поняття та мета регулювання міжбюджетних відносин

1. Міжбюджетні відносини - це відносини між державою, Автономною Республікою Крим та місцевим самоврядуванням щодо забезпечення відповідних бюджетів фінансовими ресурсами, необхідними для виконання функцій, передбачених Конституцією України та законами України.

2. Метою регулювання міжбюджетних відносин є забезпечення відповідності між повноваженнями на здійснення видатків, закріплених законодавчими актами України за бюджетами, та бюджетними ресурсами, які повинні забезпечувати виконання цих повноважень.

Стаття 82. Види видатків на здійснення повноважень

1. Видатки на здійснення повноважень, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету та місцевих бюджетів, поділяються на:

1) видатки на забезпечення конституційного ладу держави, державної цілісності та суверенітету, незалежного судочинства, а також інші передбачені цим Кодексом видатки, які не можуть бути передані на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню;

2) видатки, які визначаються функціями держави та можуть бути передані на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню з метою забезпечення найбільш ефективного їх виконання на основі принципу субсидіарності;

3) видатки на реалізацію прав та обов'язків Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування, які мають місцевий характер та визначені законами України.

Стаття 83. Джерела здійснення видатків бюджетів

1. Видатки, визначені пунктом 1 статті 82 цього Кодексу, здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України.

2. Видатки, визначені пунктами 2 і 3 статті 82 цього Кодексу, здійснюються за рахунок коштів місцевих бюджетів, у тому числі трансфертів з Державного бюджету України.

Стаття 84. Відповідальність за здійснення видатків

<http://yurist-online.org/>

1. Відповідальність за здійснення видатків, визначених пунктом 1 статті 82 цього Кодексу, покладається на відповідні органи державної влади.

2. Відповідальність за здійснення видатків, визначених пунктами 2 і 3 статті 82 цього Кодексу, покладається на Раду міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад, міських, селищних, сільських голів (якщо відповідні виконавчі органи не створені).

Стаття 85. Передача державою права на здійснення видатків

1. Держава може передати Раді міністрів Автономної Республіки Крим чи органам місцевого самоврядування право на здійснення видатків лише за умови відповідної передачі бюджетних ресурсів у вигляді закріплених за відповідними бюджетами загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів) або їх частки, а також трансфертів з Державного бюджету України.

2. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад, міські, селищні, сільські голови (якщо відповідні виконавчі органи не створені) зобов'язані забезпечити здійснення видатків, визначених пунктами 2 і 3 статті 82 цього Кодексу, з відповідних місцевих бюджетів з додержанням розподілу цих видатків між бюджетами, визначеного статтями 88 - 91 цього Кодексу. Забороняється планувати та здійснювати видатки, не віднесені до місцевих бюджетів цим Кодексом, а також здійснювати впродовж бюджетного періоду видатки на фінансування бюджетних установ одночасно з різних бюджетів, за винятком державних професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів державної форми власності. При цьому фінансування зазначених навчальних закладів за рахунок коштів місцевих бюджетів може здійснюватися виключно у разі перевиконання доходної частини загального фонду відповідного бюджету.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

законами України від 11.09.2003 р. N 1158-IV,

від 14.12.2004 р. N 2229-IV)

Стаття 86. Критерії розмежування видів видатків між місцевими бюджетами

1. Розмежування видів видатків, визначених пунктами 2 і 3 статті 82 цього Кодексу, між місцевими бюджетами здійснюється на основі принципу субсидіарності з урахуванням критеріїв повноти надання послуги та наближення її до безпосереднього споживача. Відповідно до цих критеріїв види видатків поділяються на такі групи:

<http://yurist-online.org/>

1) перша група - видатки на фінансування бюджетних установ та заходів, які забезпечують необхідне першочергове надання соціальних послуг, гарантованих державою, і які розташовані найближче до споживачів;

2) друга група - видатки на фінансування бюджетних установ та заходів, які забезпечують надання основних соціальних послуг, гарантованих державою для всіх громадян України;

3) третя група - видатки на фінансування бюджетних установ та заходів, які забезпечують гарантовані державою соціальні послуги для окремих категорій громадян, або фінансування програм, потреба в яких існує в усіх регіонах України.

2. Видатки першої групи здійснюються з бюджетів сіл, селищ, міст та їх об'єднань.

3. Видатки другої групи здійснюються з бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення, а також районних бюджетів.

4. Видатки третьої групи здійснюються з бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів.

5. З бюджетів міст Києва та Севастополя здійснюються видатки всіх трьох груп.

Глава 14. РОЗМЕЖУВАННЯ ВИДАТКІВ МІЖ БЮДЖЕТАМИ

Стаття 87. Видатки, що здійснюються з Державного бюджету України

1. До видатків, що здійснюються з Державного бюджету України, належать видатки на:

1) державне управління:

а) законодавчу владу;

б) виконавчу владу;

в) Президента України;

2) судову владу;

3) міжнародну діяльність;

4) фундаментальні та прикладні дослідження і сприяння науково-технічному прогресу державного значення, міжнародні наукові та інформаційні зв'язки державного значення;

5) національну оборону;

6) правоохоронну діяльність та забезпечення безпеки держави;

7) освіти:

а) загальну середню освіту:

спеціалізовані школи (в тому числі школи-інтернати), засновані на державній формі власності;

загальноосвітні школи соціальної реабілітації;

б) професійно-технічну освіту (навчальні та інші заклади освіти, засновані на державній формі власності);

в) вищі навчальні заклади, засновані на державній формі власності;

г) післядипломну освіту (крім закладів і заходів, визначених підпунктом "г" пункту 2 статті 90 цього Кодексу);

г) позашкільні навчальні заклади та заходи з позашкільної роботи з дітьми, згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України;

д) інші заклади та заходи в галузі освіти, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій, згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України;

8) охорону здоров'я:

а) первинну медико-санітарну, амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (багатопрофільні лікарні та поліклініки, що виконують специфічні загальнодержавні функції, згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України);

б) спеціалізовану, високоспеціалізовану амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (клініки науково-дослідних інститутів, спеціалізовані лікарні, центри, лепрозорії, госпіталі для інвалідів Великої Вітчизняної війни, спеціалізовані медико-санітарні частини, спеціалізовані поліклініки, спеціалізовані стоматологічні поліклініки, згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України);

в) санаторно-реабілітаційну допомогу (загальнодержавні санаторії для хворих на туберкульоз, загальнодержавні спеціалізовані санаторії для дітей та підлітків, спеціалізовані санаторії для ветеранів Великої Вітчизняної війни);

г) санітарно-епідеміологічний нагляд (санітарно-епідеміологічні станції, дезінфекційні станції, заходи боротьби з епідеміями);

г) інші програми в галузі охорони здоров'я, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій, згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України;

9) соціальний захист та соціальне забезпечення:

а) виплату пенсій військовослужбовцям рядового, сержантського та старшинського складу строкової служби та членам їх сімей, пенсії військовослужбовцям та особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, іншим особам, визначеним законом; сплату до Пенсійного фонду України страхових внесків за окремі категорії осіб, передбачені законом; фінансування доплат, надбавок, підвищень до пенсій, встановлених законом;

б) державні програми соціальної допомоги (грошову допомогу біженцям; компенсації на медикаменти; програма протезування; програми і заходи із соціального захисту інвалідів, у тому числі програми і заходи Фонду України соціального захисту інвалідів; відшкодування збитків, заподіяних громадянам; заходи, пов'язані з поверненням в Україну кримськотатарського народу та осіб інших національностей, які були незаконно депортовані з України; щорічна разова грошова допомога ветеранам Великої Вітчизняної війни; довічна стипендія для учасників бойових дій; кошти, що передаються до Фонду соціального страхування на випадок безробіття; часткове покриття витрат на виплату заборгованості з регресних позовів шахтарів);

в) державну підтримку громадських організацій інвалідів і ветеранів, які мають статус всеукраїнських;

г) державні програми і заходи стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї;

г) державну підтримку молодіжних громадських організацій на виконання загальнодержавних програм і заходів стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї;

д) державні програми підтримки будівництва (реконструкції) житла для окремих категорій громадян;

10) культуру і мистецтво:

а) державні культурно-освітні програми (національні та державні бібліотеки, музеї і виставки національного значення, заповідники національного значення, міжнародні культурні зв'язки, державні культурно-освітні заходи);

б) державні театральні-видовищні програми (національні театри, національні філармонії, національні та державні музичні колективи і ансамблі та інші заклади і заходи мистецтва згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України);

в) державну підтримку громадських організацій культури і мистецтва, що мають статус національних;

г) державні програми розвитку кінематографії;

г) державну архівну справу;

<http://yurist-online.org/>

11) державні програми підтримки телебачення, радіомовлення, преси, книговидавництва, інформаційних агентств;

12) фізичну культуру і спорт:

а) державні програми підготовки резерву та складу національних команд та забезпечення їх участі у змаганнях державного і міжнародного значення (утримання центральних спортивних шкіл вищої спортивної майстерності, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України, формування національних команд, проведення навчально-тренувальних зборів і змагань державного значення з традиційних та нетрадиційних видів спорту; підготовка і участь національних збірних команд в олімпійських та паролімпійських іграх, у тому числі фінансова підтримка баз олімпійської підготовки);

б) державні програми з інвалідного спорту та реабілітації (центр "Інваспорт", участь у міжнародних змаганнях з інвалідного спорту, навчально-тренувальні збори до них);

в) державні програми фізкультурно-спортивної спрямованості;

13) державні програми підтримки регіонального розвитку та пріоритетних галузей економіки;

14) програми реставрації пам'яток архітектури державного значення;

15) державні програми розвитку транспорту, дорожнього господарства, зв'язку, телекомунікацій та інформатики;

16) державні інвестиційні проекти;

17) державні програми з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки, попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха;

18) створення та поповнення державних запасів і резервів;

19) обслуговування державного боргу;

20) проведення виборів та референдумів;

21) інші програми, які мають виключно державне значення.

(Із змінами і доповненнями, внесеними згідно із

законами України від 16.12.2004 р. N 2264-IV,

від 27.11.2003 р. N 1349-IV,

від 17.11.2005 р. N 3108-IV)

(дію підпункту "б" пункту 7 частини першої статті 87 зупинено на 2007 рік в частині фінансування професійно-технічних навчальних закладів Львівської та Харківської областей, а також міста Києва з державного бюджету згідно із Законом України від 19.12.2006 р. N 489-V,

на 2008 рік згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

(зупинення дії підпункту "б" пункту 7 частини першої статті 87 на 2008 рік, передбачене пунктом 5 статті 67 розділу I Закону України від 28.12.2007 р. N 107-VI, визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. N 10-рп/2008)

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

(зміни, внесені підпунктом 1 пункту 47 розділу II Закону України від 28.12.2007 р. N 107-VI, визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. N 10-рп/2008)

Стаття 88. Видатки, що здійснюються з бюджетів сіл, селищ, міст районного значення та їх об'єднань та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів

1. До видатків, які здійснюються з бюджетів сіл, селищ, міст районного значення та їх об'єднань та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать видатки на:

1) органи місцевого самоврядування сіл, селищ, міст районного значення;

2) освіти:

дошкільну освіту;

загальну середню освіту (школи - дитячі садки);

3) первинну медико-санітарну, амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (дільничні лікарні, медичні амбулаторії, фельдшерсько-акушерські та фельдшерські пункти);

4) сільські, селищні та міські палаци культури, клуби та бібліотеки.

5) втратив чинність

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 04.03.2004 р. N 1577-IV)

(зміни, внесені Законом України від 04.03.2004 р. N 1577-IV, до статті 88 зупинено на 2005 рік у зв'язку із зупиненням дії Закону України від 04.03.2004 р. N 1577-IV

згідно із Законами України від 23.12.2004 р. N 2285-IV, від 25.03.2005 р. N 2505-IV,

на 2006 рік - згідно із Законом України від 20.12.2005 р. N 3235-IV,

на 2007 рік - згідно із Законом України від 19.12.2006 р. N 489-V,

втратили чинність у зв'язку з втратою чинності Законом України від 04.03.2004 р. N 1577-IV згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

Стаття 89. Видатки, що здійснюються з районних бюджетів та бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів

1. До видатків, які здійснюються з районних бюджетів та бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать видатки на:

1) державне управління:

а) органи місцевого самоврядування міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення;

б) органи місцевого самоврядування районного значення;

2) освіти:

а) дошкільну освіту (у містах республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення);

б) загальну середню освіту: загальноосвітні навчальні заклади, у тому числі: школи - дитячі садки (для міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення), спеціалізовані школи, ліцеї, гімназії, колегіуми, вечірні (змінні) школи;

в) заклади освіти для громадян, які потребують соціальної допомоги та реабілітації: загальноосвітні школи-інтернати, загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт і дітей, які позбавлені піклування батьків, дитячі будинки (у разі, якщо не менше 70 відсотків кількості учнів загальноосвітніх шкіл-інтернатів, загальноосвітніх шкіл-інтернатів для дітей-сиріт і дітей, які позбавлені піклування батьків, дитячих будинків формується на території відповідного міста чи району), дитячі будинки сімейного типу та прийомні сім'ї, допомога на дітей, які перебувають під опікою і піклуванням;

г) інші державні освітні програми;

г) вищу освіту (вищі навчальні заклади I - IV рівнів акредитації, що перебувають у власності Автономної Республіки Крим, спільній власності територіальних громад, а також вищі навчальні заклади державної та комунальної форм власності) відповідно до програм соціально-економічного розвитку регіонів;

3) охорону здоров'я:

<http://yurist-online.org/>

а) первинну медико-санітарну, амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (лікарні широкого профілю, пологові будинки, станції швидкої та невідкладної медичної допомоги, поліклініки і амбулаторії, загальні стоматологічні поліклініки);

б) програми медико-санітарної освіти (міські та районні центри здоров'я і заходи по санітарній освіті);

4) соціальний захист та соціальне забезпечення:

а) державні програми соціального забезпечення: притулки для неповнолітніх (у разі, якщо не менше 70 відсотків кількості дітей, які перебувають в цих закладах, формується на території відповідного міста чи району), територіальні центри і відділення соціальної допомоги на дому;

б) державні програми соціального захисту: пільги ветеранам війни і праці, допомога сім'ям з дітьми, додаткові виплати населенню на покриття витрат з оплати житлово-комунальних послуг, компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян;

виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною";

в) державні програми підтримки будівництва (реконструкції) житла для окремих категорій громадян;

г) районні та міські програми і заходи щодо реалізації державної політики стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї;

5) державні культурно-освітні та театральні-видовищні програми (театри, бібліотеки, музеї, виставки, палаци і будинки культури, школи естетичного виховання дітей);

б) державні програми розвитку фізичної культури і спорту: утримання та навчально-тренувальна робота дитячо-юнацьких спортивних шкіл всіх типів (крім шкіл республіканського Автономної Республіки Крим і обласного значення), заходи з фізичної культури і спорту та фінансова підтримка організацій фізкультурно-спортивної спрямованості і спортивних споруд місцевого значення.

<http://yurist-online.org/>

7) втратив чинність

(Із доповненнями, внесеними згідно із
законами України від 04.03.2004 р. N 1577-IV,
від 14.12.2004 р. N 2229-IV)

(зміни, внесені Законом України від 04.03.2004 р. N 1577-IV, до статті 89 зупинено на 2005 рік у зв'язку із зупиненням дії Закону України від 04.03.2004 р. N 1577-IV згідно із Законами України від 23.12.2004 р. N 2285-IV, від 25.03.2005 р. N 2505-IV, на 2006 рік - згідно із Законом України від 20.12.2005 р. N 3235-IV, на 2007 рік - згідно із Законом України від 19.12.2006 р. N 489-V, втратили чинність у зв'язку з втратою чинності Законом України від 04.03.2004 р. N 1577-IV згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

(дію підпункту "в" пункту 2 частини першої статті 89 зупинено на 2006 рік в частині фінансування дитячих будинків сімейного типу і прийомних сімей згідно із Законом України від 20.12.2005 р. N 3235-IV,

на 2007 рік - згідно із Законом України від 19.12.2006 р. N 489-V)

на 2008 рік згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

(зупинення дії підпункту "в" пункту 2 частини першої статті 89 на 2008 рік, передбачене пунктом 5 статті 67 розділу I Закону України від 28.12.2007 р. N 107-VI, визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. N 10-рп/2008)

(Із доповненнями, внесеними згідно із
Законом України від 03.06.2008 р. N 309-VI)

Стаття 90. Видатки, що здійснюються з бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів і враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів

1. До видатків, які здійснюються з бюджету Автономної Республіки Крим і обласних бюджетів та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать видатки на:

1) державне управління:

а) представницьку і виконавчу владу Автономної Республіки Крим;

б) обласні ради;

2) освіти:

а) загальну середню освіту для громадян, які потребують соціальної допомоги та реабілітації: спеціальні загальноосвітні навчальні заклади для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, санаторні школи-інтернати; загальноосвітні школи-інтернати, загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дитячі будинки (крім загальноосвітніх шкіл-інтернатів, загальноосвітніх шкіл-інтернатів для дітей-сиріт і дітей, які позбавлені батьківського піклування, дитячих будинків, визначених у підпункті "в" пункту 2 статті 89 цього Кодексу, та дитячих будинків сімейного типу і прийомних сімей);

б) заклади професійно-технічної освіти, що перебувають у власності Автономної Республіки Крим і виконують державне замовлення;

в) вищу освіту (вищі навчальні заклади I - IV рівнів акредитації, що перебувають у власності Автономної Республіки Крим, спільній власності територіальних громад, а також вищі навчальні заклади державної та комунальної форм власності) відповідно до програм соціально-економічного розвитку регіонів;

г) післядипломну освіту (інститути післядипломної освіти вчителів та центри і заходи з підвищення кваліфікації державних службовців місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, постійно діючі курси (центри) підвищення кваліфікації працівників соціально-культурної сфери та агропромислового комплексу, що знаходяться у комунальній власності);

г) інші державні освітні програми;

д) заклади професійно-технічної освіти державної та комунальної форми власності, видатки на утримання яких враховані при визначенні міжбюджетних трансфертів державного бюджету на відповідний рік;

3) охорону здоров'я:

а) первинну медико-санітарну, амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (лікарні республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення);

б) спеціалізовану амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (спеціалізовані лікарні, поліклініки, включаючи стоматологічні, центри, диспансери, госпіталі для інвалідів Великої Вітчизняної війни, будинки дитини, станції переливання крові);

в) санаторно-курортну допомогу (санаторії для хворих на туберкульоз, санаторії для дітей та підлітків, санаторії медичної реабілітації);

г) інші державні програми медичної та санітарної допомоги (медико-соціальні експертні комісії, бюро судмедекспертизи, центри медичної статистики, бази спецмедпостачання, центри здоров'я і заходи санітарної освіти, інші програми і заходи);

4) соціальний захист та соціальне забезпечення:

а) державні програми соціального захисту та соціального забезпечення: допомога по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу; адресна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям; виплати компенсації реабілітованим; дитячі будинки-інтернати; навчання та трудове влаштування інвалідів; будинки-інтернати для престарілих і інвалідів; будинки-інтернати для дітей-інвалідів; центри по нарахуванню пенсій; притулки для неповнолітніх (крім притулків, визначених у підпункті "а" пункту 4 статті 89 цього Кодексу);

б) республіканські Автономної Республіки Крим і обласні програми і заходи з реалізації державної політики стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї;

в) інші державні соціальні програми;

5) культуру і мистецтво:

а) державні культурно-освітні програми (республіканські Автономної Республіки Крим та обласні бібліотеки, музеї та виставки);

б) державні театральні-видовищні програми (філармонії, музичні колективи і ансамблі, театри, палаци і будинки культури республіканського Автономної Республіки Крим і обласного значення, інші заклади та заходи у галузі мистецтва);

в) інші державні культурно-мистецькі програми;

б) фізичну культуру і спорт:

а) державні програми з розвитку фізичної культури і спорту (навчально-тренувальна робота дитячо-юнацьких спортивних шкіл усіх типів республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, заходи з фізичної культури і спорту республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення);

б) державні програми з інвалідного спорту і реабілітації (республіканський Автономної Республіки Крим та обласні центри з інвалідного спорту і дитячо-юнацькі спортивні школи інвалідів та спеціалізовані спортивні школи паралімпійського резерву, проведення навчально-тренувальних зборів і змагань з інвалідного спорту республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення).

7) втратив чинність

(Із змінами і доповненнями, внесеними згідно із

законами України від 04.03.2004 р. N 1577-IV,

від 14.12.2004 р. N 2229-IV,

від 16.12.2004 р. N 2264-IV)

(зміни, внесені Законом України від 04.03.2004 р. N 1577-IV, до статті 90 зупинено на 2005 рік у зв'язку із зупиненням дії Закону України від 04.03.2004 р. N 1577-IV

згідно із Законами України від 23.12.2004 р. N 2285-IV, від 25.03.2005 р. N 2505-IV,

на 2006 рік - згідно із Законом України від 20.12.2005 р. N 3235-IV,

на 2007 рік - згідно із Законом України від 19.12.2006 р. N 489-V,

втратили чинність у зв'язку з втратою чинності Законом України від 04.03.2004 р. N 1577-IV згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 03.06.2008 р. N 309-VI)

Стаття 91. Видатки місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів

1. До видатків місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать видатки на:

1) місцеву пожежну охорону;

1) втратив чинність

2) позашкільну освіту;

3) соціальний захист та соціальне забезпечення:

а) програми місцевого значення стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї;

б) місцеві програми соціального захисту окремих категорій населення;

в) програми соціального захисту малозабезпеченої категорії учнів професійно-технічних навчальних закладів;

4) місцеві програми розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів;

5) культурно-мистецькі програми місцевого значення;

6) програми підтримки кінематографії та засобів масової інформації місцевого значення;

- 7) місцеві програми з розвитку фізичної культури і спорту;
- 8) типове проектування, реставрацію та охорону пам'яток архітектури місцевого значення;
- 9) транспорт, дорожнє господарство:
 - а) регулювання цін на послуги метрополітену за рішеннями органів місцевого самоврядування;
 - б) експлуатацію дорожньої системи місцевого значення (в тому числі роботи, що проводяться спеціалізованими монтажньо-експлуатаційними підрозділами);
 - в) будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання доріг місцевого значення;
- 10) заходи з організації рятування на водах;
- 11) обслуговування боргу органів місцевого самоврядування;
- 12) програми природоохоронних заходів місцевого значення;
- 13) управління комунальним майном;
- 14) регулювання земельних відносин;
- 15) членські внески до асоціацій органів місцевого самоврядування та їх добровільних об'єднань;
- 16) інші програми, затверджені відповідною радою згідно із законом.

(Із доповненнями, внесеними згідно із
законами України від 11.09.2003 р. N 1158-IV,

від 04.03.2004 р. N 1577-IV)

(зміни, внесені Законом України від 04.03.2004 р. N 1577-IV, до статті 91 зупинено на 2005 рік у зв'язку із зупиненням дії Закону України від 04.03.2004 р. N 1577-IV

згідно із Законами України від 23.12.2004 р. N 2285-IV, від 25.03.2005 р. N 2505-IV,

на 2006 рік - згідно із Законом України від 20.12.2005 р. N 3235-IV,

на 2007 рік - згідно із Законом України від 19.12.2006 р. N 489-V,

втратили чинність у зв'язку з втратою чинності Законом України від 04.03.2004 р. N 1577-IV згідно із Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 16.04.2009 р. N 1275-VI)

Стаття 92. Передача видатків на виконання власних повноважень між місцевими бюджетами

1. Територіальні громади сіл, селищ і міст можуть об'єднувати на договірних засадах кошти відповідних бюджетів для виконання власних повноважень.

2. Міські (міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення) ради та районні ради можуть передати видатки на виконання всіх або частини власних повноважень Верховній Раді Автономної Республіки Крим чи обласній раді з передачею відповідних коштів до бюджету Автономної Республіки Крим чи до обласного бюджету у вигляді міжбюджетного трансферту.

3. Сільські, селищні та міські (міст районного значення) ради можуть передавати видатки на виконання всіх або частини власних повноважень районній раді чи раді іншої територіальної громади з передачею коштів до відповідного бюджету у вигляді міжбюджетного трансферту.

4. Передача видатків здійснюється за спільним рішенням відповідних рад на договірних засадах. Всі угоди про передачу видатків укладаються до 1 серпня року, що передує плановому.

Стаття 93. Передача видатків на виконання делегованих державних повноважень

1. Передача прав на здійснення видатків на виконання делегованих державних повноважень до бюджетів сіл, селищ, міст районного значення та їх об'єднань може здійснюватися за рішеннями районної або міської (міст республіканського Автономної Республіки Крим чи міст обласного значення) ради з відповідними коштами у вигляді міжбюджетного трансферту. Сільські, селищні та міські (міст районного значення) ради можуть передати частину видатків на виконання делегованих державних повноважень міській (міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення) чи районній раді з відповідними коштами у вигляді міжбюджетного трансферту. Ця передача здійснюється на підставі рішень відповідних рад і укладення договору.

2. Міські (міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення) ради можуть передати частину видатків на виконання делегованих державних повноважень районній раді з відповідними коштами районному бюджету у вигляді міжбюджетного трансферту. Районні ради можуть передавати частину видатків на виконання делегованих державних повноважень міській раді (міста республіканського Автономної Республіки Крим та міста обласного значення) з відповідними коштами міському бюджету у вигляді міжбюджетного трансферту. Ця передача здійснюється на підставі спільних рішень відповідних рад і укладення договору.

3. Якщо інше не визначено договором, розмір переданих коштів на виконання делегованих державних повноважень має бути пропорційний частці користувачів зазначеними послугами в повній вартості цих послуг, розрахованих за фінансовими нормативами бюджетної забезпеченості для органу влади Автономної Республіки Крим чи органу місцевого самоврядування, який передає ці повноваження.

4. Якщо на території міста (республіканського Автономної Республіки Крим чи міста обласного значення) чи району недостатньо бюджетних установ, які забезпечують надання послуг, визначених пунктом 2 частини першої статті 86 цього Кодексу в обсязі, визначеному фінансовими нормативами бюджетної забезпеченості, обрахований обсяг видатків на фінансування цих послуг враховується при визначенні міжбюджетного трансферту бюджету, з якого утримуються бюджетні установи, що надають ці послуги.

5. Всі угоди про передачу видатків на виконання делегованих державних повноважень укладаються до 1 серпня року, що передує плановому.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 28.12.2007 р. N 107-VI)

(зміни, внесені підпунктом 2 пункту 47 розділу II Закону України від 28.12.2007 р. N 107-VI, визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. N 10-рп/2008)

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 03.06.2008 р. N 309-VI)

Глава 15. РОЗРАХУНОК ВИДАТКІВ, ЩО ВРАХОВУЮТЬСЯ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ОБСЯГУ МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ

Стаття 94. Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості

1. Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості використовується для визначення розподілу міжбюджетних трансфертів.
2. Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості визначається шляхом ділення загального обсягу фінансових ресурсів, що спрямовуються на реалізацію бюджетних програм, на кількість мешканців чи споживачів соціальних послуг тощо.
3. Загальний обсяг фінансових ресурсів, що спрямовується на виконання бюджетних програм місцевими бюджетами, розподіляється між видами видатків відповідно до пріоритетів бюджетної політики держави.
4. При розрахунку фінансового нормативу бюджетної забезпеченості може передбачатися обсяг нерозподілених видатків, який об'єднує види видатків на ті повноваження, встановлення нормативів по яких є недоцільним.

Стаття 95. Корируючі коефіцієнти фінансових нормативів бюджетної забезпеченості

1. Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості для місцевих бюджетів коригуються коефіцієнтами, що враховують відмінності у вартості надання соціальних послуг залежно від:

- 1) кількості населення та споживачів соціальних послуг;
- 2) соціально-економічних, демографічних, кліматичних, екологічних та інших особливостей (з часу їх визначення) адміністративно-територіальних одиниць.

2. Корируючі коефіцієнти затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Глава 16. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ

Стаття 96. Види міжбюджетних трансфертів

1. Міжбюджетні трансферти поділяються на:

- 1) дотацію вирівнювання;
- 2) субвенцію;
- 3) кошти, що передаються до Державного бюджету України та місцевих бюджетів з інших місцевих бюджетів;
- 4) інші дотації.

Стаття 97. Трансферти, які надаються з Державного бюджету України місцевим бюджетам

1. У Державному бюджеті України можуть передбачатися такі міжбюджетні трансферти місцевим бюджетам:

- 1) дотація вирівнювання бюджету Автономної Республіки Крим, обласним бюджетам, бюджетам міст Києва та Севастополя, районним бюджетам та бюджетам міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення;
- 2) субвенція на здійснення програм соціального захисту;
- 3) субвенція на компенсацію втрат доходів бюджетів місцевого самоврядування на виконання власних повноважень внаслідок надання пільг, встановлених державою;

4) субвенція на виконання інвестиційних проектів;

5) інші субвенції.

2. У Державному бюджеті України затверджується обсяг дотації вирівнювання та субвенцій окремо для бюджету Автономної Республіки Крим, кожного з обласних бюджетів, бюджетів міст Києва та Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим, міст обласного значення та районних бюджетів, а також коштів, що передаються до Державного бюджету України з місцевих бюджетів, якщо є підстави для надання та отримання відповідних міжбюджетних трансфертів.

Стаття 98. Дотація вирівнювання бюджетам міст Києва та Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим, міст обласного значення і районним бюджетам

1. Дотація вирівнювання бюджетам міст Києва та Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим, міст обласного значення і районним бюджетам визначається як перевищення обсягу видатків, перелік яких визначено статтею 89 цього Кодексу (для бюджетів міст Києва та Севастополя - статтями 88 - 90 цього Кодексу), і який обраховано із застосуванням фінансових нормативів бюджетної забезпеченості та коригуючих коефіцієнтів:

над кошиком доходів бюджетів місцевого самоврядування - для бюджетів міст Києва та Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення;

над доходами, визначеними частиною другою статті 66 цього Кодексу, - для районних бюджетів.

2. Розподіл обсягу міжбюджетних трансфертів, визначених пунктами 1 та 3 частини першої статті 96 цього Кодексу, затвердженого законом про Державний бюджет України, між бюджетами міст Києва та Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим, міст обласного значення і районними бюджетами, визначається на основі формули.

3. Формула розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів, визначених пунктами 1 та 3 частини першої статті 96 цього Кодексу, затверджується Кабінетом Міністрів України і повинна враховувати такі параметри:

1) фінансові нормативи бюджетної забезпеченості та коригуючі коефіцієнти до них;

2) кількість мешканців та кількість споживачів соціальних послуг;

3) індекс відносної податкоспроможності відповідного міста чи району;

4) прогнозний показник кошика доходів бюджетів місцевого самоврядування для бюджетів міст Києва та Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення і прогноз доходів, визначених частиною другою статті 66 цього Кодексу, - для районних бюджетів;

5) коефіцієнт вирівнювання.

У разі внесення змін до Формули розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів на плановий бюджетний період проект таких змін та аналітичні розрахунки і порівняльні таблиці щодо впливу запропонованих змін подаються разом з проектом закону про Державний бюджет України, схваленим Кабінетом Міністрів України.

4. Обсяг кошика доходів відповідного бюджету визначається із застосуванням індексу відносної податкоспроможності бюджету міста чи району на основі даних про фактичне виконання відповідного бюджету за три останні бюджетні періоди.

5. Індекс відносної податкоспроможності є коефіцієнтом, що визначає рівень податкоспроможності адміністративно-територіальної одиниці у порівнянні з аналогічним середнім показником по Україні у розрахунку на одного мешканця.

6. Для визначення індексу відносної податкоспроможності відповідних бюджетів використовується кошик доходів бюджетів місцевого самоврядування, визначений відповідно до статті 64 цього Кодексу, а також доходи, передбачені пунктами 1, 3 - 5 частини другої статті 66 цього Кодексу.

7. При визначенні індексу відносної податкоспроможності кошик доходів місцевого самоврядування збільшується на суму втрат у доходах, що виникли внаслідок надання пільг платникам податків згідно з рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та відповідних рад.

8. Індеси відносної податкоспроможності відповідних бюджетів не можуть змінюватися і переглядатися частіше, ніж раз на три роки.

9. Коефіцієнт вирівнювання застосовується до обчисленого за формулою обсягу дотації вирівнювання і визначається в межах від 0,60 до одиниці. При цьому загальний обсяг коштів, на який зменшується сума дотацій вирівнювання, є тотожним загальному обсягу коштів, на який зменшується сума коштів, що передаються до Державного бюджету України з місцевих бюджетів у разі застосування коефіцієнта вирівнювання.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

Стаття 99. Дотація вирівнювання бюджету Автономної Республіки Крим та обласним бюджетам

1. Дотація вирівнювання бюджету Автономної Республіки Крим та обласним бюджетам визначається як перевищення обсягу видатків цих бюджетів, перелік яких визначено статтею 90 цього Кодексу, і який обраховано із застосуванням фінансових нормативів бюджетної забезпеченості та коригуючих коефіцієнтів, над прогнозними показниками доходів бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів, що зараховуються до них відповідно до частини першої статті 66 цього Кодексу.

2. Обсяг доходів бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів обчислюється на основі прогнозних показників доходів, що зараховуються до цих бюджетів відповідно до частини першої статті 66 цього Кодексу, із застосуванням індексу відносної податкоспроможності з дотриманням умов його обчислення, визначених частинами п'ятою, сьомою та восьмою статті 98 цього Кодексу.

Стаття 100. Кошти, що передаються до Державного бюджету України з бюджету Автономної Республіки Крим, обласних і районних бюджетів, міських (міст Києва і Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення) бюджетів

1. Якщо прогнозні показники доходів бюджету Автономної Республіки Крим, обласних і районних бюджетів, міських (міст Києва і Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення) бюджетів, визначених відповідно до статей 64 та 66 цього Кодексу, перевищують розрахунковий обсяг видатків відповідного бюджету, обрахований із застосуванням фінансових нормативів бюджетної забезпеченості та коригуючих коефіцієнтів, для такого бюджету встановлюється обсяг коштів, що підлягають передачі до Державного бюджету України.

2. Коефіцієнт вирівнювання застосовується до обчисленого за формулою обсягу коштів, що підлягають передачі до Державного бюджету України, і визначається в межах від 0,60 до одиниці.

Стаття 101. Міжбюджетні трансферти між місцевими бюджетами

1. Міські (міст Києва і Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення) та районні ради можуть передбачати у відповідних бюджетах дотації вирівнювання бюджетам районів у містах, бюджетам сіл, селищ, міст районного значення та їх об'єднань, а також кошти, що передаються з цих бюджетів.

2. Верховна Рада Автономної Республіки Крим та відповідні ради можуть передбачати у відповідних бюджетах такі види міжбюджетних трансфертів:

1) субвенції на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію негативних наслідків діяльності об'єктів спільного користування;

2) субвенції на виконання власних повноважень територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань;

3) субвенції на виконання інвестиційних проектів;

4) інші субвенції.

Стаття 102. Субвенція з Державного бюджету України місцевим бюджетам на здійснення програм соціального захисту

1. Видатки місцевих бюджетів, передбачені у підпункті "б" пункту 4 частини першої статті 89 цього Кодексу, фінансуються за рахунок субвенцій з Державного бюджету України у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 103. Субвенція на компенсацію втрат доходів бюджетів місцевого самоврядування на виконання власних повноважень внаслідок наданих державою податкових пільг

1. Надання державою податкових пільг, що зменшують доходи бюджетів місцевого самоврядування на виконання власних повноважень, має супроводжуватися внесенням змін до закону про Державний бюджет України на поточний бюджетний період, що передбачають надання субвенції на компенсацію відповідних втрат доходів бюджетів місцевого самоврядування.

Стаття 104. Субвенції на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію негативних наслідків діяльності об'єктів спільного користування

1. Субвенція на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію негативних наслідків діяльності об'єктів спільного користування надається з одного місцевого бюджету іншому для компенсації цих видатків.

2. Умови утримання об'єктів спільного користування чи ліквідації негативних наслідків діяльності об'єктів спільного користування та надання субвенції визначаються на договірних засадах між надавачем субвенції та її отримувачем.

Стаття 105. Субвенції з Державного бюджету України на виконання інвестиційних проектів

1. Субвенції з Державного бюджету України на виконання інвестиційних проектів надаються з Державного бюджету України бюджету Автономної Республіки Крим, обласним бюджетам, бюджетам міст Києва та Севастополя з їх подальшим перерозподілом для бюджетів місцевого самоврядування.

2. Субвенції на виконання інвестиційних проектів надаються на засадах конкурентності між бюджетами місцевого самоврядування та передбачають фінансову участь бюджету отримувача субвенції у здійсненні програми чи проекту. Органи місцевого самоврядування, у яких середньорічний фактичний обсяг видатків на утримання бюджетних установ за три останні бюджетні періоди менший за обсяг, визначений згідно з фінансовими нормативами бюджетної забезпеченості, мають пріоритетне право на отримання субвенції на виконання інвестиційних проектів.

3. Основні засади надання субвенцій визначаються окремим законом, порядок та умови їх надання визначаються Кабінетом Міністрів України, а обсяг субвенцій на наступний бюджетний період визначається законом про Державний бюджет України.

Стаття 106. Субвенції на виконання власних повноважень територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань

1. Субвенції на виконання власних повноважень територіальних громад можуть передбачатися в складі їх бюджетів у разі, якщо інший орган державної влади чи місцевого самоврядування може виконати цю функцію ефективніше.

2. Умови та порядок надання субвенції на виконання власних повноважень територіальних громад визначаються відповідною угодою сторін.

Стаття 107. Субвенції на виконання інвестиційних проектів з місцевих бюджетів

1. Субвенції на виконання інвестиційних проектів надаються з одного місцевого бюджету іншому на підставі договору між надавачем субвенції та її отримувачем.

Стаття 108. Порядок надання міжбюджетних трансфертів

1. Дотація вирівнювання та субвенції з Державного бюджету України місцевим бюджетам перераховуються з рахунків Державного бюджету України органами Державного казначейства України бюджету Автономної Республіки Крим, обласним бюджетам, бюджетам міст Києва і Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення і районним бюджетам. Перерахування коштів, що передаються до Державного бюджету України з бюджету Автономної Республіки Крим, бюджетів міст Києва і Севастополя, бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення, районних і обласних бюджетів, забезпечується відповідними органами Державного казначейства України.

2. Порядок перерахування дотації вирівнювання та субвенцій з Державного бюджету України місцевим бюджетам, коштів, що передаються до Державного бюджету України з місцевих бюджетів, а також порядок перерахування міжбюджетних трансфертів між місцевими бюджетами визначаються Кабінетом Міністрів України і повинні забезпечувати своєчасність, рівномірність, гарантованість та повноту перерахування трансфертів.

Розділ V

**КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА БЮДЖЕТНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ**

Глава 17. КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Стаття 109. Повноваження Верховної Ради України по контролю за дотриманням бюджетного законодавства

1. До повноважень Верховної Ради України належить контроль за дотриманням бюджетного законодавства на кожній стадії бюджетного процесу.

2. Комітети Верховної Ради України беруть участь у підготовці до розгляду Верховною Радою України проекту закону про Державний бюджет України, готують і попередньо розглядають питання щодо контролю за виконанням та звіту про виконання Державного бюджету України в частині, що віднесена до компетенції комітетів.

3. До повноважень Верховної Ради України по контролю за дотриманням бюджетного законодавства належить:

1) заслуховування звітів про стан виконання Державного бюджету України, в тому числі заслуховування звітів розпорядників бюджетних коштів про використання коштів Державного бюджету України;

2) контроль за використанням коштів резервного фонду державного бюджету.

4. До повноважень Комітету Верховної Ради України з питань бюджету по контролю за дотриманням бюджетного законодавства належить:

1) контроль за відповідністю поданого Кабінетом Міністрів України проекту закону про Державний бюджет України Основним напрямом бюджетної політики на наступний бюджетний період та підготовка відповідного висновку;

2) контроль за відповідністю законопроектів, поданих на розгляд Верховної Ради України, бюджетному законодавству.

Стаття 110. Повноваження Рахункової палати по контролю за дотриманням бюджетного законодавства

1. До повноважень Рахункової палати по контролю за дотриманням бюджетного законодавства належить здійснення контролю за:

1) використанням коштів Державного бюджету України відповідно до закону про Державний бюджет України;

- 2) утворенням, обслуговуванням і погашенням державного боргу України;
- 3) ефективністю використання та управління коштами Державного бюджету України;
- 4) використанням бюджетних коштів у частині фінансування повноважень місцевих державних адміністрацій та делегованих місцевому самоврядуванню повноважень органів виконавчої влади по доходах і видатках.

Стаття 111. Повноваження Міністерства фінансів України по контролю за дотриманням бюджетного законодавства

1. Міністерство фінансів України здійснює контроль за дотриманням бюджетного законодавства на кожній стадії бюджетного процесу як стосовно державного бюджету, так і місцевих бюджетів, якщо інше не передбачено законодавством України.

Стаття 112. Повноваження Державного казначейства України по контролю за дотриманням бюджетного законодавства

1. Державне казначейство України:

- 1) здійснює бухгалтерський облік всіх надходжень та витрат Державного бюджету України;
- 2) встановлює єдині правила ведення бухгалтерського обліку та складання звітності про виконання бюджетів, кошторисів, видає інструкції з цих питань та здійснює контроль за їх дотриманням;
- 3) здійснює контроль за відповідністю платежів взятим зобов'язанням та бюджетним асигнуванням.

Стаття 113. Повноваження органів Державної контрольно-ревізійної служби України за дотриманням бюджетного законодавства

1. Органи Державної контрольно-ревізійної служби України здійснюють контроль за:

- 1) цільовим та ефективним використанням коштів державного бюджету та місцевих бюджетів;
- 2) цільовим використанням і своєчасним поверненням кредитів, одержаних під гарантію Кабінету Міністрів України;
- 3) порядком ведення бухгалтерського обліку та достовірністю звітності про виконання Державного бюджету України та місцевих бюджетів, кошторисів.

2. Державна контрольно-ревізійна служба України щомісячно надає Верховній Раді України та Міністерству фінансів України узагальнені результати звітів про проведені перевірки.

Стаття 114. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим та відповідних рад по контролю за дотриманням бюджетного законодавства

1. Верховна Рада Автономної Республіки Крим та відповідні ради у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства здійснюють:

- 1) контроль за виконанням рішення відповідної ради про бюджет;
- 2) інші повноваження, передбачені цим Кодексом та законом про Державний бюджет України.

Стаття 115. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та виконавчих органів відповідних рад по контролю за дотриманням бюджетного законодавства

1. Контроль за відповідністю бюджетному законодавству України показників затверджених бюджетів, бюджетного розпису та кошторисів бюджетних установ здійснюється:

- 1) Радою міністрів Автономної Республіки Крим - стосовно бюджетів міст республіканського значення та районних бюджетів Автономної Республіки Крим;
- 2) обласними державними адміністраціями - стосовно районних та міських (міст обласного значення) бюджетів;

3) міськими державними адміністраціями в містах Києві та Севастополі - стосовно районних у цих містах бюджетів;

4) районними державними адміністраціями - стосовно міських (міст районного значення), сільських, селищних та їх об'єднань бюджетів;

5) виконавчими органами міських рад - стосовно бюджетів районів у місті, сільських, селищних чи міст районного значення, що входять до складу цих міст.

Глава 18. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА БЮДЖЕТНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Стаття 116. Поняття бюджетного правопорушення

1. Бюджетним правопорушенням визнається недотримання учасником бюджетного процесу встановленого цим Кодексом та іншими нормативно-правовими актами порядку складання, розгляду, затвердження, внесення змін, виконання бюджету чи звіту про виконання бюджету.

Стаття 117. Підстави для призупинення бюджетних асигнувань

1. Міністерство фінансів України, Державне казначейство України, Державна контрольно-ревізійна служба України, місцеві фінансові органи, голови виконавчих органів міських міст районного значення, селищних та сільських рад, головні розпорядники бюджетних коштів у межах своїх повноважень можуть призупиняти бюджетні асигнування у разі:

1) несвоєчасного і неповного подання звітності про виконання бюджету;

2) невиконання вимог щодо бухгалтерського обліку, складання звітності та внутрішнього фінансового контролю за бюджетними коштами і недотримання порядку перерахування цих коштів;

3) подання недостовірних звітів та інформації про виконання бюджету;

4) порушення розпорядниками бюджетних коштів вимог щодо прийняття ними бюджетних зобов'язань;

5) нецільового використання бюджетних коштів.

Стаття 118. Заходи, що застосовуються до розпорядників та одержувачів бюджетних коштів за вчинені ними бюджетні правопорушення

1. У разі виявлення бюджетного правопорушення Міністерство фінансів України, Державне казначейство України, органи Державної контрольно-ревізійної служби України, місцеві фінансові органи, голови виконавчих органів міських міст районного значення, селищних та сільських рад і голівні розпорядники бюджетних коштів у межах своєї компетенції можуть вчиняти такі дії щодо тих розпорядників бюджетних коштів та одержувачів, яким вони довели відповідні бюджетні асигнування:

1) застосування адміністративних стягнень до осіб, винних у бюджетних правопорушеннях відповідно до закону;

2) зупинення операцій з бюджетними коштами.

2. Накладення на особу заходу стягнення за бюджетне правопорушення не звільняє її від відшкодування заподіяної таким правопорушенням матеріальної шкоди в порядку, встановленому законом.

Стаття 119. Нецільове використання бюджетних коштів

1. Нецільове використання бюджетних коштів, тобто витрачання їх на цілі, що не відповідають бюджетним призначенням, встановленим законом про Державний бюджет України чи рішенням про місцевий бюджет, виділеним бюджетним асигнуванням чи кошторису, має наслідком зменшення асигнувань розпорядникам бюджетних коштів на суму коштів, що витрачені не за цільовим призначенням, і притягнення відповідних посадових осіб до дисциплінарної, адміністративної чи кримінальної відповідальності у порядку, визначеному законами України.

2. У разі нецільового використання бюджетних коштів, отриманих у вигляді субвенції, зазначені кошти підлягають обов'язковому поверненню до відповідного бюджету у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Відповідні посадові особи притягаються до відповідальності згідно з законом.

Стаття 120. Зупинення операцій з бюджетними коштами

1. Зупинення операцій з бюджетними коштами полягає у зупиненні будь-яких операцій по здійсненню платежів з рахунку порушника бюджетного законодавства. Механізм зупинення операцій з бюджетними коштами визначається Кабінетом Міністрів України.

2. Зупинення операцій з бюджетними коштами можливе на термін до тридцяти днів, якщо інше не передбачено законом.

Стаття 121. Відповідальність за бюджетні правопорушення

1. Особи, винні у порушенні бюджетного законодавства, несуть цивільну, дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність згідно з законами України.

2. Бюджетне правопорушення, вчинене розпорядником чи одержувачем бюджетних коштів, може бути підставою для притягнення до відповідальності згідно з законом його керівника чи інших відповідальних посадових осіб, залежно від характеру вчинених ними діянь.

3. Посадові особи органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, а також підприємств, установ та організацій, які вчинили бюджетне правопорушення, несуть передбачену законом цивільно-правову відповідальність згідно з законом незалежно від накладення передбачених цим Кодексом заходів стягнення на розпорядника чи одержувача бюджетних коштів.

Стаття 122. Відповідальність органів місцевого самоврядування за порушення бюджетного планування

1. У разі порушення вимог цього Кодексу та закону про Державний бюджет України щодо формування відповідного бюджету в частині державних делегованих повноважень Кабінету Міністрів України надається право протягом місяця з дня прийняття рішення про обласний бюджет, бюджети міст Києва та Севастополя призупиняти дію цього рішення з одночасним зверненням до суду. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації наступного дня після підписання Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи відповідної ради рішення про місцевий бюджет або внесення до нього змін надсилають його Міністерству фінансів України.

2. У разі порушення вимог щодо формування бюджету згідно з цим Кодексом та законом про Державний бюджет України в частині державних делегованих повноважень Голові Ради міністрів Автономної Республіки Крим, голові обласної, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій надається право протягом місяця з дня прийняття рішення про районний, міський (міст республіканського Автономної Республіки Крим чи міст обласного значення), районний у містах Києві та Севастополі бюджети призупинити дію рішення про відповідний бюджет з одночасним зверненням до суду. Районні державні адміністрації, виконавчі органи міських (міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення) та районних рад у містах наступного дня після підписання керівником відповідної ради рішення про місцевий бюджет або внесення до нього змін надсилають його Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, виконавчим органам міських рад.

3. У разі порушення вимог щодо формування бюджету згідно з цим Кодексом, законом про Державний бюджет України чи рішенням районної чи міської (міста республіканського Автономної Республіки Крим та міст обласного значення) ради про бюджет в частині державних делегованих повноважень голові районної державної адміністрації, голові виконавчого органу міської (міста республіканського Автономної Республіки Крим чи міста обласного значення) ради надається право протягом місяця з дня прийняття рішення про міський (міст районного значення), сільський, селищний та районний у місті бюджети призупинити дію рішення про відповідний бюджет з одночасним зверненням до суду. Виконавчі органи міських міст районного значення, сільської, селищної, районної у місті рад наступного дня після підписання керівником рішення про відповідний бюджет або внесення до нього змін надсилає його районній державній адміністрації чи виконавчому органу міської (міста республіканського Автономної Республіки Крим чи міста обласного значення) ради.

4. У разі призупинення рішення про місцевий бюджет видатки з нього здійснюються у порядку, визначеному статтею 79 цього Кодексу.

Стаття 123. Відповідальність органів Державного казначейства України

1. Органи Державного казначейства України відповідно до закону несуть відповідальність за невиконання вимог щодо ведення бухгалтерського обліку та складання звітності про виконання бюджетів.

2. Керівники органів Державного казначейства України несуть персональну відповідальність у разі вчинення ними бюджетного правопорушення та невиконання вимог щодо казначейського обслуговування бюджетів, встановлених цим Кодексом.

Стаття 124. Порядок накладення стягнення за бюджетні правопорушення

1. Передбачені цим Кодексом стягнення за бюджетні правопорушення накладаються за рішенням Міністра фінансів України, керівника органу Державного казначейства України, керівника органу Державної контрольно-ревізійної служби України, Міністра фінансів Автономної Республіки Крим, керівника місцевого фінансового органу, голови виконавчого органу міської міста районного значення, селищної та сільської ради.

2. Рішення про накладення стягнення за бюджетне правопорушення приймається особами, визначеними в частині першій цієї статті, на підставі протоколу про бюджетне правопорушення або акта ревізії та доданих до нього документів.

3. Рішення про накладення заходу стягнення за бюджетне правопорушення набирає чинності з дня його підписання і підлягає негайному виконанню.

4. Форма, порядок складання та передачі за належністю протоколу про бюджетне правопорушення встановлюється Міністерством фінансів України.

Стаття 125. Оскарження рішення про накладення стягнення за бюджетне правопорушення

1. Рішення про накладення стягнення за бюджетне правопорушення може бути оскаржене у порядку, встановленому законом. Рішення може бути оскаржене в органі, що його виніс, або в суді протягом 10 днів з дня його винесення, якщо інше не передбачено законом.

2. Оскарження рішення про накладення стягнення за бюджетне правопорушення не зупиняє виконання зазначеного рішення.

3. У разі визнання судом рішення про накладення заходу стягнення за бюджетне правопорушення повністю чи в частині незаконним особою, щодо якої воно було винесене, перераховуються недоотримані бюджетні кошти та поновлюються інші обмежені таким рішенням її права.

4. Рішення суду може бути оскаржене у порядку, встановленому законом.

Розділ VI

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Кодекс набирає чинності з дня його опублікування, а статті 16, 29 - 31, 49, 61, 63 - 72, 77, 78, 83 - 85, 87 - 91, 97, 102 - 107 - з 1 січня 2002 року.

2. З набранням чинності цим Кодексом інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить йому.

3. Протягом п'яти років після набрання чинності цим Кодексом може застосовуватися міжбюджетний трансферт з Державного бюджету України на зменшення фактичних диспропорцій між місцевими бюджетами через нерівномірність мережі бюджетних установ. Розмір цього міжбюджетного трансферту встановлюється в таких пропорціях:

1) перший рік - 5 відсотків від загального обсягу дотації вирівнювання з Державного бюджету України місцевим бюджетам;

2) другий рік - 4 відсотки від загального обсягу дотації вирівнювання з Державного бюджету України місцевим бюджетам;

3) третій рік - 3 відсотки від загального обсягу дотації вирівнювання з Державного бюджету України місцевим бюджетам;

4) четвертий рік - 2 відсотки від загального обсягу дотації вирівнювання з Державного бюджету України місцевим бюджетам;

5) п'ятий рік - 1 відсоток від загального обсягу дотації вирівнювання з Державного бюджету України місцевим бюджетам.

4. При розробці проектів законів про Державний бюджет України на 2002 - 2010 роки індекси відносної податкоспроможності розраховуються щороку. Положення частини восьмої статті 98 цього Кодексу застосовуються для розрахунків обсягів місцевих бюджетів при розробці проекту закону про Державний бюджет України на 2011 рік.

(У редакції Закону України

від 10.07.2003 р. N 1086-IV)

5. Розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проект закону України про державний контроль за дотриманням бюджетного законодавства та відповідальність за бюджетні правопорушення.

6. Кабінету Міністрів України:

1) протягом шести місяців підготувати та внести на розгляд до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів у відповідність із цим Кодексом, у тому числі про зміни до Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" у частині визначення бюджетних установ неприбутковими;

2) протягом шести місяців привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Кодексом та забезпечити приведення центральними органами виконавчої влади прийнятих ними нормативно-правових актів у відповідність з цим Кодексом;

3) протягом року забезпечити прийняття центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів відповідно до цього Кодексу, в тому числі необхідних інструкцій, правил;

4) протягом двох років відповідно до цього Кодексу підготувати та внести на розгляд до Верховної Ради України законопроект про врегулювання міжбюджетних відносин на рівні села, селища, міста районного значення та району;

5) до 1 березня 2002 року забезпечити у порядку, визначеному законом, передачу бюджетних установ відповідно до розмежування видатків між бюджетами, визначеного цим Кодексом.

7. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України "Про бюджетну систему України" (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., N 1, ст. 1, N 50, ст. 705; Відомості Верховної Ради України, 1993 р., N 26, ст. 277; 1995 р., N 26, ст. 195; 1996 р., N 27, ст. 126; 1998 р., N 11 - 12, ст. 43; 2000 р., N 8, ст. 51, N 35, ст. 282).

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ

21 червня 2001 року

№ 2542-III